

Blagor nama

Priročnik (kateheze) za srečanja zakonskih skupin
v pastoralnem letu 2016/17

Pridi.com

Ljubljana, avgust 2016

mag. Luka Mavrič

Blagor nama

Kateheze za zakonske skupine 2016/17

Jezikovni pregled: **Mojca Cukjati**

Oblikovanje in grafična priprava: **Stanislav Oražem**

Fotografija na naslovnici: : **Igor Dolinšek**

Izdala: **Pastoralna služba Nadškofije Ljubljana**

Založil: **Zavod Pridi.com**

Zanj: **Igor Dolinšek**

Tiskano v Sloveniji

Naklada: 550 izvodov

Ljubljana 2016

Prva izdaja

Zahvala:

Bog povrni Igorju Dolinšku, s. Vidi Tomažič in dr. Petru Žaklju

za vse spodbude in podporo pri nastajanju teh katehez za zakonce!

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-472-058.83(035)

MAVRIČ, Luka

Blagor nama : priročnik (kateheze) za srečanja zakonskih skupin v pastoralnem letu 2016/17 / [Luka Mavrič]. - 1. izd. - Ljubljana : Zavod Pridi.com, 2016

ISBN 978-961-93525-8-8

1. Gl. stv. nasl.

285678336

Kazalo

1. Uvodno srečanje	6
2. Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.	11
3. Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo	16
4. Blagor krotkim, kajti deželo bodo podedovali	21
5. Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, kajti nasičeni bodo	26
6. Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli	31
7. Blagor čistim v srcu, zakaj Boga bodo gledali	35
8. Blagor tistim, ki delajo za mir, kajti imenovani bodo Božji sinovi	41
9. Blagor tistim, ki so zaradi pravičnosti preganjani, kajti njihovo je nebeško kraljestvo	46
10. Zaključno srečanje	51

Pastoralno leto, ki je pred nami, bo na vseh ravneh življenja Cerkve namenjeno družini oziroma študiju apostolske spodbude papeža Frančiška *Amoris laetitia* (Radost ljubezni). Dokument je sad izredne škofovske sinode leta 2014 in redne v letu 2015, ki sta razpravljali o družinskih in zakonskih vprašanjih. Vsekakor sta sinodi pri- nesli veliko lepega in osvetlili mnoga, tudi težka vprašanja, ki se tičejo družine.

Papeževa spodbuda je njun sad, vsebina pa povzeta v naslovu *Radost ljubezni*. Spodbuda pušča mnoga vprašanja odprta; poseben pečat pa je v njej pustilo tudi sveto leto Usmiljenja.

Prav v letu Usmiljenja so mnogi zakonci začutili posebno srečo, ko so prepoznali svojo duhovno revščino in potrebo po odrešenju.

Naj ta priročnik **»Blagor nama«** pomaga vama in vsem zakonskim skupinam osvežiti to srečo zakramentalnega odnosa. Z Jezusovimi blagri in Radostjo ljubezni stopite kot zakonci v »šolo blagrov«. To učenje ne bo v analizi, ne v fotografiskem podajanju ali usvajanju dogmatičnih resnic. Apostol Pavel pravi: **»Spoznanje napihuje, ljubezen pa zida«** (1 Kor 8,1b). On je vedel, o čem govori, ker je bil prej sam ujet v to past.

Povabim vaju, da skozi leto pogledata kako svoje zakonsko življenje živita v luči Jezusovih blagrov. Da obnovita zavedanje, da se zakonska ljubezen »ne konča s parom.« AL 165 V luči vere prepoznajta drug drugega kot dar in tako osvežita hvaležnost, da vaju je Bog obdaril z radostjo medsebojne usmiljene ljubezni.

Svoj odgovor na izzive blagrov Mu lahko pokažeta tudi preprosto, če rečeta: »Da, želiva Ti prisluhniti. Želiva, da živiš Ti med nama in v nama!« Kot sva pred leti ali desetletji drug drugemu rekla »Da!«, danes skupaj to izrekava Jezusu, da vstopi v najin odnos in ga prekvasi, da bo zadišalo po Njegovih blagrih.

Priročnik za zakonce in zakonske skupine **»Blagor nama«** vsebuje 10 katehez; poleg osmih blagrov še uvodno in zaključno katehezo. Na srečanje se zakonca pripravita s tem, ko se o sami tematiki prihodnjega srečanja že prej pogovarjata. Srečanje samo pa vsebuje podelitev mnenj in izkušenj na iztočna vprašanja ob koncu vsake kateheze. Verjetno je samo po sebi umevno, da se bo po koncu srečanja zakonske skupine, na poti ali pa pozneje doma, odvil povsem odprt pogovor o stvareh, ki se tičejo samo vaju.

Naj med vama diši po zakramentalni ljubezni in blagor vama, če sta pripravljena stopiti na to pot!

UVODNO SREČANJE

Če hočemo razumeti Jezusovo veselo oznanilo odrešenja in Njegovo življenje, ne moremo spregledati Njegovih blagrov. V njih je izrisana radikalna novost evangelija, ki je tako daleč od človeške modrosti, kakor je bil Jezus daleč od mesijanskih predstav o odrešeniku. Zato je Pavel zapisal, da je Judom v spotiko, poganom pa norost. (prim. 1 Kor 1,23) A vendar blagri pomenijo novo postavo tistega nebeškega kraljestva, ki ga je Jezus oznanjal med ljudmi in želel, da ga tudi mi danes odkrijemo in sprejmemo. Tako zelo si je to želel, da nam je to prošnjo zapustil tudi v molitvi očenaša: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!«

Ko torej molimo očenaš, prosimo Očeta, da bi že na tem svetu živeli v skladu s postavo nebeškega kraljestva. Ali pa jo sploh poznamo? Mogoče še znamo naštetih nekaj blagrov, težje pa jih razložimo. V še večji zadregi se znajdemo pred vprašanjem, kako jih živeti v naših najtesnejših, najbolj vsakdanjih in najbolj intimnih odnosih. Kako bi izgledal najin zakon, če bi ga žvela v duhu blagrov? Je sploh mogoče tako razmišljati?

»Vsak od nas ima namreč posebno vlogo v pripravi na prihod Božjega kraljestva v naš svet.« (AL, 181)

Če dobro premislimo, je precej nenavadno, da o tem sploh ne razmišljamo. Kristjani se tem vprašanjem pravzaprav ne moremo izogniti, če želimo biti pravi Jezusovi učenci. Zato bomo v tem letu kot zakonci stopili v Jezusovo »šolo blagrov«. To učenje ne bo v analizi, ne v faktografskem podajanju ali usvajanju dogmatičnih resnic. Naredili bomo nekaj drugega: skupaj z Jezusom se bomo povzpeli na goro, od koder je pogled na življenje in svet nekoliko drugačen. Poskusili bomo odpreti – ne toliko naš um, ampak predvsem srce, da bomo zmogli dojeti Njegovo oznanilo. To ostaja nedostopno tistim, ki so napuhnjenega srca, razkriva pa se preprostim in ponižnim v srcu. Apostol Pavel pravi: »Spoznanje napihuje, ljubezen pa zida.« (1 Kor 8,1b) On je vedel, o čem govori, ker je bil prej sam ujet v to past.

Kot za apostole tudi za nas ostaja največja težava ta, da se naše predstave o nebeškem kraljestvu ne skladajo s tem, kar želi vzpostaviti Jezus. Ob govoru na gori so ljudje pričakovali, da bo kraljestvo kmalu ustanovljeno. Nekateri so hrepeneli po dnevu, ko bodo lahko zavladali nad osovraženimi Rimljani in vzpostavili sijajno kraljestvo. Revni ribiči in kmetje so upali na konec revščine, da prihajajo dnevi udobja. In tudi danes imamo ljudje vsak svojo predstavo, kako naj bi zgledalo Božje kraljestvo.

Kristus se ne bori proti raznoterim predstavam o Božjem kraljestvu, ampak spregovori o pogojih vstopa vanj. S svojim govorom razočara vse upe na zemeljsko veličino. To so besede blagoslova. Srečni so tisti, ki spoznajo svojo duhovno revščino in čutijo potrebo po odrešenju. Ne razode ne se duhovno prevzetnim, ki trdijo, da jim nič ne manjka, temveč njim, ki so ponižnega srca. Bodimo tudi mi del Jezusovega največjega veselja, ko se je razveselil v Svetem Duhu in rekel: »Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje, ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročičem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč.« (Lk 10,21)

Naši koraki v veri so podobni korakom, ki jih delamo kot zakonci v našem zakonskem življenju. Saj ne, da bi zakonca enačili z Bogom, le naše obnašanje do zakonca oz. do Boga je včasih neverjetno podobno. Seveda moj zakonec oz. Bog nima nič opraviti s tem, moje obnašanje je predvsem moja stvar. Tako do zakonca kot do Boga prihajamo z nekimi hrepenenji in željami, ki se jim v srcu enostavno ne moremo odreči, ker so tam že od nekdaj. Zanje iščemo razumevanje in odgovor na drugi strani. Če ta odgovor ni v skladu z našimi predstavami in pričakovanji, nas začne napadati dvom: ali me sploh v resnici ljubi? Ali mu je sploh kaj mar zame, ko presliši in spregleda moje prošnje, moje potrebe? Ali ima še smisel vztrajati in čakati, ali naj se neham ukvarjati z njim/Njim? Iz strahu, da ne bi živeli z razočaranjem, se začnemo umikati, nismo se več pripravljene odpreti, nehamo se zahvaljevati, prositi in tako nimamo več nobenih posebnih pričakovanj. Na lepem ne živiva več drug z drugim, ampak drug **ob** drugem, ali celo drug **mimo** drugega. Zame le še obstaja: obstaja Bog in obstaja zakonec. V odnos z Njim/njim pa se raje ne spuščam več, ker je to preveč naporno!

Ne gre za to, da bi delali neko psihološko samorefleksijo. Moramo pa biti dovolj pošteni in iskreni do sebe, da priznamo, da je morda problem tudi v nas, če nas nihče ne razume in ne sliši. Vprašati se moram, ali res znam poslušati, kaj mi želi povedati Bog. In kaj mi želi povedati zakonec? Brez poslušanja ni dialoga in ni rasti v nobenem odnosu.

S tega zornega kota ni več moj zakonec tisti, ki je zame najbolj naporen, ampak je še bolj naporno to, da bi moral postaviti pod vprašaj svoja lastna izhodišča, svoj lasten odnos, svoj pogled nanj. Nikoli ne bom imel te moči, da bi spremenil zakonca. Lahko spremenim le svoj odnos do njega. V mojem srcu se nahaja toliko stvari, ki ostajajo skrite mojim očem. Bog je v moje življenje pripeljal prav njo/njega, da z njeno/njegovo pomočjo odkrivam, kaj vse je v meni skrito – tako dragoceno, kot tisto, kar je ranjeno, neodrešeno. Zakonec pomaga meni in jaz pomagam njemu odkriti njegovo notranje bogastvo ter v ponižni ljubezni poljubiti njegove neodrešene rane in dovoliti, da to stori meni tudi on.

To ni enostavna odločitev. Lahko bi jo primerjali z ozkimi vrati in tesno potjo, o kateri govori Jezus: »Kako ozka so **vrata** in kako tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo.« (Mt 7,14) Bodiva pogumna in ne odlašajva z odločitvijo! Danes naju Jezus kliče, da vzameva svoje življenje in najin zakon zares. Hrepenenja nama ni položil v srce zato, da bi naju s tem mučil, ampak da bi mu prisluhnila in ga vzela zares.

*»Naš Gospod posebno ceni tistega,
ki se veseli sreče drugega.« (AL, 110)*

Svoj odgovor mu lahko dava tako, da mu preprosto rečeva: »Da, želiva Ti prisluhniti. Želiva, da živiš Ti med nama in v nama!« Kot sva pred leti ali desetletji drug drugemu rekla »Da!«, danes skupaj to izreciva Jezusu, da vstopi On v najin odnos in ga prekvasi, da bo zadišalo po Njegovih blagrih. Naj med nama zadiši po ljubezni, spoštovanju, veselju, miru, pravičnosti, potrpežljivosti, blágoti, **dobrotljivosti**, zvestobi, usmiljenju, ponižnosti, krotkosti, čistosti in medsebojni tolažbi.

Blagor nama, če sva oba pripravljena stopiti na to pot!

Za razmislek in pogovor:

- Sem kdaj razmišljal o tem, da Bog želi, da bi že na zemlji živeli po načelih, ki vladajo v nebeškem kraljestvu? Kako si jaz predstavljam nebeško kraljestvo?
- Jezus nam je dal blagre, da bi v njih našli in dosegli notranji mir in pravo srečo, to je zaklad, ki »ga ne uniči ne molj, ne rja«. Sva jih pripravljena bolje spoznati in v njihovi luči prevetriti najin odnos?
- Sem kdaj razmišljal o podobnosti mojega odnosa do zakonca in odnosa, ki ga imam do Boga? Prepoznam kakšne podobnosti v načinu, kako prihajam do njega; kako mi je blizu, ali ostaja zame nedostopen in neodziven; koliko me sliši in ve za moje želje, ali ne; kolikokrat se mu zahvalim; kako ga rotim in prepričujem, ali se mu umikam ...?

Spodbuda: vsak večer pred spanjem pokrižava drug drugega. S tem znamenjem izročam svojega moža (svojo ženo) Bogu, ki mi ga (jo) je pripeljal v moje življenje. To narediva tudi takrat, ko ne najdeva skupnega jezika. Če ne gre drugače, mu z znamenjem križa izročiva najino nesoglasje in prošnjo, da bi slišala drug drugega.

Čisto blizu si nam

Gospod Jezus,
 čisto blizu si našemu življenju,
 živiš z nami;
 čisto blizu si naši poti,
hodiš z nami;
 čisto blizu si našim bojem,
bojuješ se z nami;
 čisto blizu si naši bolečini,
trpiš z nami;
 čisto blizu si našemu srcu,
ljubiš nas;

čisto blizu si naši noči,
razsvetljuješ nas;
čisto blizu si naši grešnosti,
odpuščaš nam;
čisto blizu si našemu hrepenenju,
potešiš nam ga;
čisto blizu si našemu upanju,
obljubljaš nam prihodnost.

Jean Galot

BLAGOR UBOGIM V DUHU, KAJTI NJIHOVO JE NEBEŠKO KRALJESTVO

2

Če ta stavek navežemo na moža in ženo, je treba nekaj priznati: nobena žena si ne želi imeti moža, ki bi bil »ubog v duhu« in obratno. To se nam sliši tako »ubogo«.

Kako naj bi zgledali ti, ki so »ubogi v duhu«? Kot prvo, ne smemo prvega stavka ločiti od drugega, ki kaže na izpolnitev: »...kajti njihovo je nebeško kraljestvo.« Jezus je prav zato prišel iz nebes, da nam je približal nebeško kraljestvo in da bi Ga mi sprejeli. Apostol Pavel razlaga: »Božji Sin, ki je bil bogat, je iz ljubezni do nas svobodno postal ubog, da bi po njegovem uboštvu mi obogateli.« (prim. 2 Kor 8,9; Flp 2,6-8)

Jezus torej nima za cilj uboštva, ki nam prikliče pred oči revščino in pomanjkanje. Po Njegovem uboštvu smo namreč mi **obogateli!** Dobili smo neprecenljivo bogastvo, ki nam ga nihče ne more vzeti: Božje dostojanstvo! Pokazal nam je, kako neskončno dragoceni smo v Božjih očeh.

Kakšen je torej zakonec, ki je na Jezusov način ubog v duhu? To je tisti, ki si svojega zakonca ne lasti, nima posesivnega odnosa do njega, ampak ga ima za nezaslužen dar. To je mož, ki vidi v svoji ženi največje bogastvo in išče načine, da ji pokaže, kako jo ceni. To je žena, ki daje možu vedeti in čutiti, koliko ji pomeni, kako ga spoštuje. Kdo si ne želi tega od zakonca?

Jezusu torej ne gre za to, da bi mi bili revni, saj revščina ni vrednota. Želi, da odkrijemo pravo bogastvo, ki prinaša pravo srečo in blagor. Ta svet nas na vsakem koraku prepričuje, kaj je prava sreča: zares srečni bomo, ko bomo imeli več denarja, več udobja, večjo finančno gotovost, zavarovanja za vse mogoče neprilike, imenitno kariero, večjo prepoznavnost, občudovanje množic, kratka, ko si bomo lahko več privoščili, imeli večjo veljavo in brezskrbno uživali to življenje. Priznajmo, da se tudi mi hitro pustimo prepričati temu svetu, kaj vse nujno potrebujemo za srečo.

Dobrine so dobre, če jih znamo prav uporabljati, da one služijo nam. Če pa nasedem laži, da je moja sreča odvisna od njih, sem že njihov su-

ženj, ne glede na to, koliko jih imam. Tudi če mi le ena stvar manjka, sem potem zaradi tega frustriran in nesrečen.

»To, kar se dogaja s stvarmi in okoljem, se prenaša na medosebne odnose: vse se lahko zavrže; vsak predmet lahko uporabimo in potem zavremo, potrošimo in uničimo, izkoristimo dokler služi. Narcisizem naredi ljudi nesposobne, da bi videli onkraj sebe, onkraj svojih želja in potreb.« (AL, 39)

Če iščem le sebe in svojo srečo, potem se tudi v zakon tiho prikrade misel: zaslužim si boljšo ženo, boljšega moža! Toliko se trudim, dobim pa tako malo! Tako npr. začne žena razmišljati, da bi se moral mož bolj potruditi zanjo, da bi bila ona srečna ob njem: premalo ji nudi v čustvenem ali tudi v finančnem smislu. Mož pa npr. pričakuje, da mu mora žena streči in mu biti na razpolago, ko si jo zaželi, ker mu pač pripada. Drug drugega nič več ne vidita kot dar, prej kot objekt za potešitev lastnih želja. V drugem vidita le še oviro, ki jima brani, da bi bila zares srečna. Tako ne moreta več živeti skupaj in ločitev se ponuja kot rešitev iz te ujetosti. Oba sta prepričana, da si zaslužita več!

»Toda kdor izrablja druge, bo slej ko prej končal tako, da ga bodo po enaki logiki drugi izrabili, zmanipulirali in zapustili.« (AL, 39)

Ali se ne skriva v teh mislih tisti napuh, ki je prvega moža in ženo pripeljal do tega, da sta jedla od sadu drevesa, od katerega jima je Bog prepovedal jesti? Skozi oči skušnjave vidita Božjo prepoved le še kot zadnjo oviro do popolne sreče, ki pa jima je Bog ne privošči, ker jo ljubosumno čuva zase. Ne privošči jima, da bi bila v resnici srečna! Ko se od Boga odvrneta in sežeta po sadu, pa spoznata svojo bedo.

Jezus blagruje tiste, ki ne iščejo le lastne sreče in njihov prvi cilj ni urešničiti sebe, ampak iščejo najprej Božjo voljo. Ne more biti ubog v duhu, kdor se zapre v samozadostnost, kjer za drugega ni nobenega prostora, ne časa. Kakor sta Adam in Eva podvomila v dobronamernost Boga, tako

se zgodi, da podvomim v dobronamernost svoje žene, svojega moža, ker me ne osrečuje, kot si zaslužim. Iz razočaranosti se potem napadamo, ali pa zapremo vase: »Ne potrebujem te, od tebe ne pričakujem ničesar, zato si ne dovolim ničesar reči!« Ali pa: »Ne vem, zakaj bi se sploh še pogovarjal s tabo, saj itak sama vse najboljše veš in znaš.« Lahko v zakonu ali družini še kakšen stavek bolj zaboli?

Dejansko potrebujemo drug drugega še posebej takrat, ko nam je hudo, kadar smo v stiski in skrbeh, ali se čutimo nemočni, oz. nas muči občutek krivde. Jezus nam želi priti blizu prav v teh trenutkih naše bede. Da bi ga spustili k sebi, mu verjeli in se mu zaupali, se je odpovedal svoji moči in slavi ter se rodil v revnem hlevu kot nebogljjen otrok. Da bi nam pokazal, koliko je človek vreden v Božjih očeh, se je spustil v našo bedo kot najbolj ubog. Da bi potešil Samarijankino žejo po ljubezni, jo sam prvi prosil piti. Se znam jaz spustiti na tak Božji način k svojemu možu/ženi? Znam poleg svoje žeje videti tudi drugačno žejo zakonca? Ga znam nagovoriti s ponižno prošnjo brez pogojevanja, z odprtim vprašanjem brez pametovanja, z iskreno pobudo brez preračunavanja? Se še znam zakoncju iz srca zahvaliti za vse dobro, ki ga naredi, ali to jemljem kot samoumevno, kot nekaj, kar mi pripada?

»Zakonca, ki se ljubita in si pripadata, dobro govorita drug o drugem in skušata pokazati dobre strani sozakonca onkraj njegovih šibkosti in napak.« (AL, 113)

Nebeško kraljestvo pripada ubogim – tistim, ki se odpovejo napuhu, prvemu od glavnih grehov, zaradi katerega sta padla Adam in Eva in pred njima sam prvi angel Lucifer. V napuhu ne moremo moliti: »Zgodi se Tvoja volja!«, ampak hočemo uveljaviti svojo voljo. Na pot tega blagra stopi, kdor zaupa Očetu z otroško vdanostjo; kdor sprejme, da se ne more odrešiti sam, ampak ga lahko odreši le Bog; kdor spozna, da samouresničenje ne obstaja, ampak da se uresničiš šele, ko se odpreš drugemu; kdor prizna, da lahko ljubi, ker je bil najprej sam ljubljen; kdor zna biti hvaležen, ker vidi, koliko mu je zastonj podarjeno; kdor zna prositi, ker je dovolj ponižen in prizna, da potrebuje drugega.

Kako bi bilo, če bi se oba odločila, da skupaj stopiva na pot tega blagra? Ta pot je res bolj ozka in strma, a že hoja po tej poti prebuja veselje, saj Jezus te obljube ne postavlja v prihodnost, ampak v sedanost. Hoditi po tej poti je zanimivo, saj že na tem svetu zaznava delček tega veselja, kakršno bo v Nebeškem kraljestvu. Kateri mož ni vesel ženinih besed: »Cenim vse, kar narediš za vse nas!« Katera žena si ne želi slišati od moža: »Ti si zame najlepše darilo v mojem življenju!« To bi si morali večkrat izraziti z besedami, dejanji, darili, drobnimi pozornostmi in preprosto s časom, ki si ga namenimo.

»Ta pot je odvisna tudi od časa. Ljubezen potrebuje čas, ki je na voljo, podarjen čas, ki druge stvari postavi na drugo mesto.« (AL, 224)

Bog je želel, da se najini poti srečata. Pripeljal naju je skupaj, da bi drug drugega sprejela kot Njegov najlepši dar. Blagoslovil je najino zvezo in želi biti vedno z nama. Zagotavlja nama: če Mene postavita na prvo mesto v življenju, potem bo vse ostalo na pravem mestu. Zato nas vabi: »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.«

Za razmislek in pogovor:

- Koliko sem dovzeten za predstave, ki mi jih vsiljuje ta svet, kaj vse moram imeti in doseči, da bom srečen?
- Kako se soočam z razpetostjo med skrbjo za materialne dobrine na eni strani in veseljem nad tem, kar imamo na drugi strani? Ali dovolim, da mi skrbi odvzamejo hvaležnost in veselje?
- Ali znam reči svojemu možu/ženi najbolj preproste stvari, kot so: »Prosim!«, »Oprosti!« in »Hvala!«?
- Ali znam spoštljivo pokazati zakoncu, da ga potrebujem, da ne zmorem vsega sam/-a?
- V čem me nagovarja Jezusov prvi blagor? Kako bi ga lahko bolj zaživel kot mož/žena do svojega zakonca ali kot oče/mama v družini? Kako v župniji?

Spodbuda: v tem mesecu bom še posebej pozoren na vse dobro, ki ga mož / žena prinaša v moje življenje in na vse delo, ki ga opravlja za naju, za družino. Zavežem se, da mu /ji bom večkrat rekel »Hvala!«

Hvalnica vstalemu

Hvaležno te častimo, Najvišji!
Ponižal si se, da bi nas povišal.
Sprejel si sramotenje,
da bi nam zaslužil čast.
Postal si ubog, da bi nas obogatil.
Dal si se ukleniti, da bi nas osvobodil.
Pustil si si vzeti oblačila,
da bi nas oblekel.
Bil si kronan s trnjem,
da bi mi postali kralji.
Uklonil si se smrti, da bi mi živeli.
Bil si položen v grob, da bi nas obudil.
Slavno si vstal od mrtvih,
da bi nam podaril veselje.
Povzdignil si se v nebesa,
da bi nas dvignil k sebi.
Poslal si Svetega Duha, da bi nas posvetil.
Blagoslovljen, ki prihajaš
v sijaju svoje božanske dobrote!
Amen. Aleluja.

Jean Suavenay

BLAGOR ŽALOSTNIM, KAJTI POTOLAŽENI BODO

3

V mesecu novembru se na poseben način spominjamo vseh pokojnih. Ob misli na naše rajne nas lahko spremlja bolečina, žalost, ali celo praznina. Morda je še večja bolečina od izgube človeka izguba ljubezni. Takrat je žalost še bolj pekoča. Še veliko drugih stvari je, ki nam povzročajo žalost in bolečino: krivice, nesreče, bolezni, izkoriščanja, ponižanja, sramotenje, občutek nemoči ... To so stvari, ki si jih človek resnično ne želi!

V to našo stisko, bolečino in žalost poseže Jezus s stavkom: »Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo.« Jezus ne povzdiguje žalosti, pač pa blagruje človeka, ki išče tolažbo pri Bogu. Žalost in trpljenje sama po sebi nimata prav nobenega smisla. Trpljenje samo po sebi nas ne prečiščuje, niti ne odrešuje. Lahko pa nas prebudi, da začnemo iskati pravi smisel življenja. Prav trpljenje v človeku prebudi temeljna vprašanja o tem, od kod prihaja, kam je namenjen, kakšen je smisel življenja, kdo pravzaprav je on sam in kdo so drugi zanj. In tu nam prihaja naproti Jezus.

Vendar, kako naj razumemo ta blagor v naših družinskih situacijah? Kaj ima opraviti s tem, ko sva kot zakonca na nasprotnih bregovih; ko sva v stiski in skrbeh glede otrok; ko sva žalostna zaradi krivic, ki se dogajajo okoli nas, ali celo tistih, ki si jih povzročava sama?

Če hočemo razumeti, kaj nam želi povedati Jezus s tem blagrom, poglejmo nekaj dogodkov, kjer se On sreča z žalostjo. Najprej nam pade v oči, kako je sam jokal ob grobu prijatelja Lazarja (Jn 11,35), čeprav je vedel, da ga bo čez nekaj trenutkov priklical v življenje. Dotaknila se Ga je bolečina ljudi, ki so jokali za dragim bratom in prijateljem, ki jim ga je smrt iztrgala iz življenja.

Omenjen je tudi apostol Peter, ki je jokal po tem, ko je zatajil Jezusa. (prim. Mr 14,72) Spoznal je, kaj je naredil in se v sočutju do Jezusa skesal. Izjemno lep primer žalosti, ki vodi v odrešenje, je tudi žena, ki v farizejevi hiši s solzami moči Jezusove noge. (prim. Lk 7,38) Zato je sposobna sliša-

ti Jezusove besede: »Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je močno ljubi-la«. (Lk 7,47) Takšne solze so Božji dar, za katerega je vredno prositi.

V evangeliju pa srečamo tudi bogatega mladeniča, ki ni sprejel Jezusovega vabila, naj mu sledi; bil je preveč navezan na zemeljsko bogastvo, ki ga je usužnjevalo, in je žalosten odšel. (prim. Mr 10,22) Jezus sam joka tudi zaradi zakrknjenosti Jeruzalema, ki ni sprejel Njegovega oznanila odrešenja, kakor že prej ni sprejel prerokov, ki mu jih je pošiljal Bog. (Mt 23,37)

Hitro lahko opazimo, da ni vsaka žalost enaka. Pravzaprav obstajata dve: prva izvira iz pravega spoznanja, kakšno je moje resnično stanje pred Bogom. Ta žalost vodi v očiščenje, vstajenje in odrešenje; druga žalost pa je posvetna in ne daje sadu. Tako pravi tudi apostol Pavel: »Kajti žalost, ki je v skladu z Bogom, povzroči spreobrnitev, ki je ne bomo obžalovali in ki pelje v rešitev, svetna žalost pa povzroči smrt.« (2 Kor 7,11)

Koliko je danes te druge, svetne žalosti! Ko se npr. primerjamo z drugimi, ki imajo udobnejšo hišo in bolj luksuzne počitnice, ali si lahko privoščijo užitke z »veliko žlico« ... in že se v srce prikrađe žalost, ki prebuja zagrenjenost. V njej ni nobenega prostora za hvaležnost. Vprašajmo se, koliko je v nas take žalosti.

Jezus blagruje tistega, ki je žalosten in trpi zaradi spoznanja svoje oddaljenosti od Boga. Sv. Frančišek Asiški je v bolečini jokaje ponavljal, kako »Ljubezen ni ljubljena!«. Jezusovo čuteče srce je odprto za naše bolečine in stiske, On z nami sočustvuje in sotrpi. Kdor išče Njegovo tolažbo, jo dobi. Ne more pa je dati tistemu, ki je ne išče. Ne more ogreti srca človeka, osredotočenega na svoje lastno ugodje in udobno življenje, ki hoče imeti za vsako ceno svoj mir pred drugimi in ne želi, da bi ga karkoli zmotilo. Zato je bil Jezus s svojim naukom trn v peti predvsem pismoukom in farizejem.

»Ljubezen sobiva tudi v nepopolnosti, jo opraviči in prenaša ter zna spričo omejitev ljubljene bitja molčati.« (AL, 113)

Le kdor išče tolažbo v Bogu, bo znal z Njegovo tolažbo tolažiti druge: »On nas tolaži v vsaki naši stiski, tako da moremo mi tolažiti tiste, ki so v

kakršni koli stiski, in sicer s tolažbo, s kakršno nas same tolaži Bog.« (2 Kor 1,3-4) Kdor je izkusil Njegovo tolažbo, opazi stisko in najde način, kako se lahko drugemu približa. Posebno veselje je biti tako orodje v Njegovih rokah, posredovati Njegovo tolažbo drugim. Tega bi si morali želeli in po tem hrepeneti!

Kako blagodejne so za ženo moževe besede tolažbe, ko je po napornem dnevu povsem na koncu s svojimi močmi in živci! Ali če jo preprosto objame, da začuti njegovo zvesto srce. Kako rad sliši mož ženine besede potrditve po celodnevem garanju za družino! Ves trud in vse napreznje tistega dne končno dobi svoj smisel.

Živeti ta blagor torej ne pomeni utapljati se v žalosti ali bežati iz lastne stiske. Pomeni zmogljivost, da si upam biti ranljiv in da v mojo konkretno žalost povabim Boga ter Ga prosim za tolažbo. Bog mi je pripeljal na pot zakonca, da to storiva skupaj, eden za drugega. Sprejmiva najino ranljivost kot dar, v katerem se nama podarja Bog. Izkoristiva ta zakrament, to podarjeno oporo in milost ter ga živiva! Potem lahko v veri vidiva preko te žalosti in dejansko dobiva moč, da greva dalje. Ni nama treba iskati tolažbe v drugih stvareh, kot je hrana, odmik v virtualni svet pred računalnik ali TV, tolažba v alkoholu, v igrah na srečo ...

Jezus naju torej poziva, da se v žalosti ne zapirava vase, temveč se kot zakonca drug drugemu odpreva in v najino ranjenost, bolečino, hrepenenje, povabiva Njega. Rane niso problem, z njimi smo zaznamovani vsi. Problem imava, če se ne znava ali ne zmoreva z ranami srečati in se odpreti za milost. Gotovo se je še veliko težje odpreti takrat, kadar si rane povzročiva prav midva sama. Iz prizadetosti, razočaranosti, jeze in užaljenosti potem ne znava ven. Umakneva se na varno razdaljo, se občasno obmetavava z očitki, drug pri drugem iščeva razloge za svoje neprimerne odzive in si postavljava pogoje: »Ko se boš začel-a drugače obnašati do mene, šele potem sem se pripravljen/-a pogovarjati ...« Tako ne vidimo, ali si ne priznamo, kako si sami ustvarimo kletko, v katero smo ujeti in v resnici trpimo.

Pogosto smo žalostni, ker nam naša grešna dejanja prinašajo neprijetne posledice; vendar to še ni spokorjenje. Iskrena žalost zaradi greha je sad delovanja Svetega Duha. On nam razkriva, kako z grehom ne ranimo le bližnjega, ampak tudi Jezusa, ki je zame dal življenje. To je žalost, ki jo napovedujejo že starozavezni preroki: »Ozirali se bodo name, na tistega, ki so ga prebodli, in žalovali bodo za njim, kakor žalujejo za edincem, in bridko bodo jokali, kakor jočejo za prvorojencem.« (Zah 12,10) Šele takšno žalovanje nas pripelje do tega, da opustimo greh. Ne zaradi bednih občutkov krivde, ampak iz spoznanja, da je Njegova ljubezen do mene tako velika, da je nase vzel moj greh in z njim vred umrl, da bi jaz živel v Njegovem odpuščanju in svobodi.

Jezus blagruje tiste, ki iz žalosti in bolečine ne bežijo, ne postanejo zaradi nje malodušni, niti je ne poveličujejo, je ne skušajo utišati z nadomestno tolažbo, ampak se v žalosti obrnejo k Njemu in Ga prosijo za Njegovo tolažbo.

Za razmislek in pogovor:

- Koliko znava v zakonu živeti ta blagor? Si znava deliti žalost, skrbi in rane ter jih izročati Jezusu in Ga prositi za Njegovo tolažbo?
- Koliko je v meni prisotne »svetne« žalosti? Koliko »prave«?
- Ali čutim v sebi skušnjava, da bi tolažbo iskal v drugih stvareh, ki me oddaljujejo od prave sreče in miru? Imam pogum, da si to priznam?
- Za kaj si še posebej želim, da bi skupaj z zakoncem prosila za Jezusovo tolažbo?
- Pomislim na dogodek, ko sem bil v stiski potolažen in na dogodek, ko sem sam tolažil druge in se zanj zahvalim.

Spodbuda: v tem mesecu bom še posebej pozoren na to, kaj naredim, kadar iščem tolažbo ali razumevanje, ali če me muči osamljenost, dolgčas ali druge skrbi. Kolikokrat iščem potešitev v hrani, pijači, pred TV-jem, računalnikom, v delu? Namesto tega bom raje stopil do svoje žene, svojega moža in o tem spregovoril-a. Med sv. mašo prosim Jezusa, naj me On umiri s svojo tolažbo.

Blagor žalostnim

3

Gospod Jezus,
izkusili smo bolečino in žalost
in občutili tvojo tolažbo.
To tolažbo želimo deliti
s tistimi, ki so sedaj žalostni.
Pomagaj nam najti način,
da pokažemo svoje sočutje
z žalostnimi, osamljenimi,
s tistimi, ki so brez vsega
in s tistimi, ki so obupani.
Pomagaj nam, da bomo občutili,
da si umrl, ker si nas ljubil.
V trdni veri,
da je tvoje vstajenje tolažba,
ki presega vsako spoznanje.
Amen.

Sv. Mati Terezija

BLAGOR KROTKIM, KAJTI DEŽELO BODO PODEDOVALI

Živimo v svetu, ki povečuje moč, vpliv, oblast. Tako je danes, tako je bilo v preteklosti in tako bo tudi vnaprej. Svet obvladuje vedno manjša peščica močnih in nesramno bogatih ljudi. V zasledovanju finančnih in političnih interesov jim ni nič sveto. A problem ni le v tej peščici posameznikov, ampak se ta skušnjava po surovi moči skriva v nas vseh, ker je to v nas od izvirnega greha. Nimam nobene garancije, da bi se sam obnašal drugače, če bi bil na njihovem mestu.

Jezus v ta svet prihaja ves krotak in v srcu ponižen. Želi, da bi pri njem našli zavetje in oporo vsi, ki so utrujeni in obteženi. (prim. Mt 11,28-30) Judje so bili še bolj kot z zunanjo rimsko okupacijo obteženi z notranjo okupacijo verskih predpisov. Zato Jezus ne postavi novih zapovedi, ampak spregovori o blagih! Predstavi se jim kot edini pravi učitelj in vodnik (prim. Mt 23,10): krotak, potrpežljiv, usmiljen, ne obsoja grešnikov, temveč le njihov greh; resnici ne odteguje ljubezni. Jezus je Kralj, je Mesija, ki ne vstopa v svoje mesto na izbranem konju, temveč sedeč na oslici. Kakor je napovedal Izaija: Jezus se ne prepira, ne vpije, nalomljenega trsta ne zlomi in tlečega stenja ne ugasne. (prim. Mt 12,19-20)

Jezus želi, da bi to držo krotkosti ponotranjili vsi Njegovi učenci. Odločno se je zoperstavil Jakobovi in Janezovi vnemi po maščevanju, ko neka samarijska vas ni bila pripravljena sprejeti Jezusa. (prim. Lk 9,54) Potrpežljivo jih je učil krotkosti tudi v odnosu do hudobnežev, nasilnežev in sovražnikov. (prim. Mt 5,38-39.43-44) Jezusov učenec na nesprijetost, nasilje, zlo in sovraštvo odgovarja z resnico, ljubeznijo, molitvijo, blagoslovom in tako živi kot pravi sin nebeškega Očeta. (prim. Mt 5,45) Kristjan se zaveda, da te moči ne more najti v sebi, ampak v živi Božji besedi. Krščanska krotkost je krepost notranje močnih, ne pasivnih in šibkih.

»Gre za to, da sredi sovražnega okolja ostanemo trdni.« (AL, 118)

Za vsakogar, ki sledi Jezusu Kristusu, je krotkost temeljna notranja drža, iz katere izhajajo vse druge kreposti. V človeku je vedno navzoča želja po moči in oblasti. Celó v Jezusu se je prebudila ta skušnjava, ko Mu hudič v puščavi ponuja vsa kraljestva tega sveta, da bi si jih podredil in nad njimi prevzel vso oblast. Jezus se mu upre z besedami iz Svetega pisma: »Pisano je: Gospoda, svojega Boga, môli in njemu samemu služi!« (Lk 4,8) S tem nam je dal tudi jasno vedeti, da se ne moremo boriti proti tem skušnjavam iz lastne moči, ampak naj moč črpamo iz Božje besede, kot je to storil sam.

Zato je krotkost dar Duha. (prim. Gal, 5,22.23) Kaže se v vseh naših medsebojnih srečanjih: to je drža sprejemanja, poslušanja, dialoga. Mi sami smo tisti, ki izberemo, ali na drugega gledamo kot objekt ali subjekt. Krotkost vsebuje spoštovanje, prijaznost, dobroto (prim. Lk 10,25-37), izključuje pa polemiko in obsodbo.

Pomanjkanje krotkosti v zakonskem odnosu se kaže v izkazovanju moči nad drugim in v trmi. Kam nas lahko pripelje tako merjenje moči med zakoncema, smo verjetno že izkusili. Iz nas priklíče le najslabše: od poniževanja, vpitja, sramotenja, groženj, celo ustrahovanja ter psihičnega in fizičnega nasilja. Ali pa do t.i. »tihe maše«, ki lahko traja tudi dneve in tedne. Nič od tega ni vredno človeka. Na koncu smo čisto utrujeni od prepиров ali od tišine in vsak v svojem kotu sobe. Tega si človek ne želi in tudi ne zasluži. Kljub temu se to dogaja tudi v naših zakonih.

Jezus ve za to našo slabost, zato prihaja pred nas s tem pozivom. Blagor krotkim bi lahko razumeli tudi kot: blagor tistim, ki se odpovejo nasilju, oz. vsiljevanju svoje volje, svojega »prav«. V zakonu in družini je toliko prepиров zaradi dokazovanja, kdo ima prav. Koliko energije trošimo za to, da bi drugega prepričali, da nima prav, da se moti! Globoko v nas je neka težnja, da hočemo uveljaviti svojo voljo, podreditev pa doživljamo kot poraz, predajo in znamenje šibkosti. Vendar apostol Pavel piše: »Iz strahospoštovanja do Kristusa se **podrejte** drug drugemu.« (Ef 5,21) Podobno tudi apostol Peter spominja, da je brez ponižnosti vsak napor zaman: »V medsebojnih odnosih se vsi oblecite v ponižnost, ker Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost.« (1 Pt 5,5)

Jezus želi, da presežemo to logiko, kjer je eden poraženec in drugi zmagovalec. Želi, da stopim korak nazaj, da dam prostor drugemu in s tem potrdim vrednost drugega. Tako obvladovanje samega sebe je največje znamenje kristjanove plemenitosti. Danes nam zelo manjka te ljubeznive prijaznosti v naših družinah. Okoli nas je vse polno nasilja v filmih in na televiziji, namernega prostaškega govorjenja, tekmovalnosti, kdo bo šel dlje čez meje znosnega v surovosti in javnem razkazovanju spolnosti, kar nas vse vedno bolj privaja na slabo in prostaško.

Prijaznost je balzam za medčloveške odnose. V naši družinah bi bilo veliko lepše, če bi bili drug do drugega bolj prijazni v kretnjah, besedah, predvsem pa v občuteni srčnosti. Nobena stvar bolj ne ugaša veselja, da bi bili skupaj, kot ravno neotesano vedenje. »Mil odgovor – pravi Sveto pismo – pomirja togoto, žaljiva beseda pa zbuja jezo ... Zdravje jezika je drevo življenja.« (Prg 15,1.4) »Prijazna beseda pridobi veliko prijateljev, ljubezniv jezik pridobi veliko naklonjenost.« (Sir 6,5)

V Svetem pismu izrazi »blag« in »krotak« nimajo trpnega pomena »poderjen« ali »popustljiv«, ampak pomenijo dejavno držo človeka, ki se v odnosu do drugih odzove spoštljivo, vljudno, milo. To je torej pohvala prijaznosti, ki jo Jezus izrazi z besedami: »Blagor krotkim« ali pa, ko pravi: »Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.«

Včasih svoje ravnanje opravičujemo s tem, kako nas zakonec nagovori: če bi bil zakonec do mene bolj prijazen, potem bi se tudi jaz prijazno odzval/-a. Če bi se on/a spremenil/a bi bilo vse veliko lažje, enostavneje in lepše, si mislimo. Jezus nas svari pred tako zaslepljenostjo: »Kaj vendar gledaš **iver** v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne opaziš?« (Lk 6,41) Jezus svoje ljubezni ni nikoli pogojeval s tem, da se mora drugi najprej spremeniti ali poboljšati, da bi si jo zaslužil. Vedno je iskal način, kako bi se človeku približal, da bi sprejel Njegovo ljubezen in odrešenje. Jezus je torej do nas krotak in ponižen, ne ker bi si mi to zaslužili ampak ker je to Njegova odločitev. Krotak človek nikoli ne obsoja, ne daje ocen in se ne primerja z drugimi. Išče načine, kako bi se drugemu približal, da bo resnico sprejel. Preden izreče besedo, najprej drugega posluša in preden kaj naredi, premisli, kako bo drugi to razumel.

»V družinskem življenju ne sme vladati logika prevlade enega nad drugim ali tekmovalnost, da bi videli, kdo je najpametnejši ali najmočnejši, kajti ta logika naredi konec ljubezni.« (AL, 98)

Pogosto narobe razumemo stavek: »... če te kdo udari po desnem licu, mu nastavi še levo.« Nekateri še vedno mislijo, da Jezus želi, da bi bili pasivne žrtve. Če bi Jezus tako mislil, potem se sam ne bi odzval tako, kot se je. Ko je namreč služabnik velikega duhovnika udaril Jezusa po licu, mu Jezus ni nastavil še drugega, ampak mu je rekel: »Če sem napačno rekel, izpričaj, da napačno; če pa prav, zakaj me tolčeš?« (Jn 18,23) Na sovrašтво in nasilje odgovori z močjo resnice in ljubezni, in to je drugo lice. Nikakor ne nasede provokaciji in se ne pusti zaplesti. Ostaja zvest sebi, je krotak in ponižen. To je prava moč in svoboda. Jezus želi, da bi tudi mi imeli to svobodo, da bi živeli ta blagor.

Kako težko je v zakonu ostati zvest resnici in ljubezni, ko te zakonec prizadene! Pa vendar si želim, da bi me zakonec spoštoval in ljubil še posebej takrat, ko ne razmišljam tako kot on/a, ko imam drugačne potrebe, želje in načrte. Kaj ni Jezusov blagor resnično nekaj, kar iščemo globoko v sebi?

Za razmislek in pogovor:

- Kako nama uspe živeti Jezusov blagor krotkosti? Koliko je med nama glasnih ali tihih obdobij, ko meriva moči?
- Kako me nagovarja Jezusov odgovor, ko ga je služabnik udaril po licu? Kako bi se jaz lahko drugače odzval, kadar me zakonec vede ali nevede prizadene?
- Posesivnost: koliko je tega v najinem odnosu? Ali znam ljubiti zakonca, ne da bi si ga lastil, ampak zaradi njega samega?
- Pomislim, kdaj je zakonec ravnal do mene v duhu krotkosti (blagosti, prijaznosti, prizanesljivosti) in mu to povem. Potem pomislim še na situacije, ko sam nisem ravnal v tem duhu in zakoncu to priznam.

Spodbuda: v tem mesecu bom prosil Jezusa za duha krotkosti. Naj mi pomaga še posebej v prepirih z zakoncem, da ne bi trmasto vztrajal pri

svojem »prav«, ampak v meni prebudi željo, da mu prisluhnem, da bi živel ta blagor najprej v najinem odnosu.

Blaženi nenasilni

Blaženi nenasilni,
ki ne hlepitate po oblasti.
Vi veste, da ima človek
roke za odpuščanje,
ne pesti za pretep.

Blaženi nenasilni,
ki se mudite tam, kjer so slabotni,
kjer človek postane žrtev človeka,
in ki neutrudno nastopate proti zlorabi moči.

Blaženi nenasilni,
ki spiralo nasilja preusmerjate
v spiralo prijateljstva in ljubezni.
Vi ste kot voda v reki,
ki gladi ostre kamne.
Na blag način pridobivate
srca ljudi.

(Phil Bosmans)

BLAGOR LAČNIM IN ŽEJNIM PRAVIČNOSTI, KAJTI NASIČENI BODO

5

V svetu je ogromno oblik nepravičnosti. Samo pomislimo na nedolžne žrtve vojne, lakote in drugih oblik pomanjkanja, bolezni, izkoriščanja delovne sile v nerazvitem svetu, terorizem, begunci... Seznam je izjemno dolg. Ko človek pozabi na pravičnost in odgovornost do drugih, se na stežaj odprejo vrata različnim oblikam nasilja, izkoriščanja in teptanja človekovega dostojanstva.

V tem razmišljanju se ne bomo ustavili pri vseh oblikah (ne)pravičnosti, ki jih srečujemo v svetu, ampak se bomo omejili le na pravičnost v zakonskem odnosu in družini. Kakšno zvezo ima pravičnost z obljubo, ki smo si jo dali pri poroki, obljubo ljubezni, spoštovanja in zvestobe?

»Morda je največja naloga moškega in ženske v ljubezni, da drug drugemu omogočita, da on postane bolj moški, ona bolj ženska. Pustiti rasti pomeni drugemu pomagati, da se oblikuje v svoji lastni istovetnosti. Zato je ljubezen neke vrste rokodelstvo.« (AL, 221)

Poglejmo najprej, kaj nam želi Jezus povedati s tem stavkom: »Blagor lačnim in žejnim pravičnosti...« Ko Jezus govori o pravičnosti, se nikakor ne zadovolji s tem, kar so Judje v tistem času imeli za pravičnost. Za Jude je bila pravičnost najvišja krepost in lastnost, s katero so opisovali svetost Boga. Verjeli so, da lahko z natančnim izpolnjevanjem vseh predpisov Postave tudi sami dosežejo opravičenje in odrešenje. Le striktno se je treba držati vseh zapovedi in prepovedi, pa si zaslužiš, da prideš pred Božje obličje. Jezus zelo naravnost pove: ne samo, da človek iz lastne moči tega ne zmore doseči, ampak tudi, da se slepi, kdor v to verjame in se zanaša nase. Čeprav potrди postavo in je ne prekličē, nas poziva, naj ne bomo sužnji teh predpisov in naj se ne zanašamo na svojo lastno pravičnost.

Poziva nas k novi, zelo drugačni pravičnosti od tiste, ki so jo poznali

Judje: »Če vaša pravičnost ne bo večja kakor pravičnost pismoukov in farizejev, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo.« (Mt 5,20) Oni so se sicer držali predpisov Postave, a njihovo srce je bilo daleč od Boga in daleč od človeka. Nikakor ne zadostuje pravičnost v izpolnjevanju črke.

Svet, ki ga želi Bog, je svet pravičnosti. Hrepenenje po pravičnosti mora biti v nas tako močno kot sta v nas močna lakota in žeja po telesni hrani in pijači. To je moja primarna potreba, ki mi omogoča, da sploh lahko preživim. Če hočem, da je moja vera živa, moram biti vedno lačen Božje pravičnosti. Zato v očenašu molimo, naj se zgodi Njegova volja in naj se ta vrši tukaj, med nami, na zemlji, kakor se vrši v nebesih.

Če hočemo biti pravični na Jezusov način, ni dovolj le to, da izpolnjujemo nauk Cerkve in ravnamo v skladu s predpisi države. To je potrebno, a Bogu ne zadostuje. Prežeti nas mora Njegov duh pravičnosti. V nas mora nenehno goreti Jezusova želja, da bi vsi ljudje živeli v pravičnosti, da dobijo tisto, kar jim po naravi pripada. Kakor nas telesna lakota in žeja silita, da iščemo hrano za telo, tako bi nas morala gnati lakota po pravičnosti, da iščemo odgovore na potrebe in stiske sveta.

»Ljubezen nas vodi k iskrenemu sprejemanju vsakega človeka, tako da priznamo njegovo pravico do sreče. (...) Prav ta lastnost ljubezni me vodi k temu, da zavrnem krivico in se ne sprijaznim, da nekateri živijo v preobilju, medtem ko drugi nimajo ničesar.« (AL, 96)

Vseh krivic v svetu ne moremo poravnati. A že v zakonu imamo dovolj velik izziv, da živimo ta blagor. Moški in ženske smo sicer enakovredni, a po naravi različni. Imamo različne telesne, čustvene, duhovne sposobnosti in potrebe. Mož išče pri ženi predvsem spoštovanje in potrditev, žena pri možu predvsem ljubezen, povezanost in naklonjenost. Ali ravnam pravično do zakonca, če imam pred očmi le svoje potrebe in želje, ne zanimajo pa me njegove/njene, ki so morda zelo drugačne od mojih?

Če teh razlik ne prepoznava in upoštevatva, se nama v zakonu izjemno hitro prebudi občutek, da se nama dogaja krivica. Glavnega povzročitelja teh krivic najde mož v svoji nikoli povsem zadovoljni ženi in žena v svojem brezčutnem možu. Odkrito zahtevata ali pa po ovinkih namigujeta na to,

da se mora drugi spremeniti. On razmišlja: »Njenih čustvenih izpadov in očitkov si ne zaslužim. To mi že preseda!« Ona pa: »Dovolj imam njegove ignorantske drže in njegovega bežanja od soočanja. Tega ne prenesem več! Zaslužim si ljubezen, saj za to sva se navsezadnje poročila!«

»Pravično uveljavljanje lastnih pravic se tako bolj spremeni v vztrajno in stalno željo po maščevanju kot pa v zdravo obrambo lastnega dostojanstva.« (AL, 105)

5

Pravičnost v zakonu pomeni, da razlike med nama priznava, se o njih pogovarjava, jih spoštujeva in upoštevana. Odkrivava, da ljubezen ne le izražava na svoj način, ampak jo tudi drug pri drugem iščeva drugače, v skladu s svojo naravo, ki jo je v naju položil Bog. Tako lahko mož prepozna, da se želi žena pogovarjati z njim, da bi se z njim povezala, ker ga pogreša in ne zato, ker bi ga hotela preverjati ali imeti pod kontrolo, kot to razume in doživlja on. Na ta način ona išče njegovo bližino, želi slišati njegovo trdno in umirjeno besedo. In podobno spozna žena, da se mož pred njo ne umakne zato, da bi jo še bolj prizadel, kot si to razlaga ona, ampak ker se želi umiriti, ko situacija zanj postane preveč neobvladljiva. Vse te razlike med moškim in žensko si je zamislil Bog, da bi se midva učila ljubiti na Njegov način. To je ena najtežjih nalog v življenju, a če tega nisem pripravljen sprejeti, ne iščem Božje volje, ampak uveljavljam svojo voljo. Sem pripravljen ravnati pravično do zakonca?

»Zato si moramo prizadevati, da se postavimo na njegovo mesto in razumemo globino njegovega srca; ugotoviti moramo, kaj ga navdušuje, in sprejeti to njegovo željo kot izhodišče za poglobitev dialoga.« (AL, 138)

Jezus nam s tem blagrom razkriva skrivnost, da se prava sreča skriva v odločitvi, ko ne iščeš več le sebe in ne zasleduješ več le svoje sreče. Blagor mu, ki se zna uglasiti na drugega, se potopiti v njegov svet in videti sebe skozi njegova očala. Ali nismo v zakonu še kako lačni tega, da bi se znal zakonec postaviti v mojo kožo, da me ne meri s svojimi očmi in kri-

teriji, ampak me želi zares razumeti, pogledati na situacijo z mojega zornega kota? To lakoto moram vzeti zares in jo vzeti kot priložnost, da jaz prvi/prva izpolnim Jezusovo postavo do svojega zakonca. Kdor je lačen in žejen pravičnosti, je namreč pravičen kakor Jezus (prim. Lk 23,47.34) in zvesto izpolnjuje Očetovo voljo. (prim. Mt 3,15)

Lahko poskusiva in se veseliva predokusa te obljube že med nama. Jezus je pokazal, da je možno že prej okusiti bogastvo kraljestva npr., ko je nekaj hlebov in rib razdelil med množico ljudi in jih nasitil. (prim. Mt 15,32-39) Prepoznal je njihovo potrebo in naredil, da je bilo za vse prav. Podobno nam je preko razdelitve dobrin in preko občestva s svojim življenjem izpričala tudi prva krščanska skupnost. (Apd 4,34-35)

Danes sva na vrsti midva, da vzameva zares ta blagor. Mož edini lahko pogasi ženino žejo po bližini, naklonjenosti in čustveni povezanosti. Vzeti si mora le delček časa od vseh 24 ur, kolikor jih ima vsak dan, in ji s tem pokaže, da je v njegovem srcu ona na prvem mestu. Če ji tega ne pokaže, ona tega ne vidi in ne čuti. Žena lahko edina poteši njegovo lakoto po spoštovanju in potrditvi, če opazi njegovo prizadevanje za vse in zna to ceniti in ga potrditi. Če njegovega dela ne opazi, se mu zdi, da ga žena ne ceni.

Ko znamo živeti ta blagor v zakonu in v družini, ko ravnamo v skladu s potrebami in naravo drugega, potem si želimo, da bi imeli to izkušnjo vsi ljudje. Prav vsi nam tem svetu pridobimo, če se zavzemamo za tako pravičnost med nami. Blagor tistim, ki so zdaj lačni te pravičnosti, kajti nekoč bodo nasičeni Njegove pravičnosti in ljubezni.

Za razmislek in pogovor:

- Kaj mi pomeni ta blagor v najinem zakonskem življenju? Kaj širše?
- Ali lahko sprejemem, da so potrebe in želje moje žene (mojega moža) enako legitimne kot moje? Ali vidim predvsem svojo »lakoto«, ali prepoznam tudi njeno/njegovo, ki je drugačna od moje in mi je enako pomembna kot moja?
- Pomislim na dogodek, ko je nekdo opazil mojo »lakoto« in je ni spregledal. Bogu se zahvalim za tega človeka.
- Boga prosim, da mi odpre oči, da bi prepoznal lakoto drugih.

Spodbuda: v tem mesecu bom bolj pozoren na tiste potrebe mojega zakonca, ki jih jaz nimam. Prosim Boga, da jih ne spregledam, ampak nanje odgovorim v duhu tega blagra.

Molitev

5

Gospod odpri moje ustnice,
moja usta bodo oznanjala tvojo slavo
in našla dobre besede.

Gospod odpri moje oči,
da bom občudoval tvojo krasoto
in videl bedo ljudi.

Gospod odpri moja ušesa,
da bom zaznal tvojo besedo
in slišal krik revnih.

Gospod, odpri moj nos,
da bom začutil tvoj prijetni vonj
in sprejel dišave vseh stvari.

Gospod, odpri ves moj obraz,
da bom živel naravnan nate
in ostal odprt do vseh.

Gospod odpri moje srce,
da bom ustvaril prostor zate,
dobra čustva za vse ljudi.

Gospod, odpri moje roke,
da se bom dotaknil polnosti življenja
in postal bogat v dajanju.

BLAGOR USMILJENIM, KAJTI USMILJENJE BODO DOSEGLI

Usmiljenje se kaže predvsem kot **sočutje** in **odpuščanje**. V Stari zavezi je izraz usmiljenje naveden kar štiristokrat. Kaže na posebno močno ljubezen: »Mar pozabi žena svojega otročiča in se ne usmili otroka svojega telesa? A tudi če bi one pozabile, jaz te ne pozabim.« (Iz 49,15) Izraža tudi posebno lastnost Boga: »GOSPOD, GOSPOD, usmiljen in milostljiv Bog, počasen v jezi in bogat v dobroti in zvestobi«. (2 Mz 34,6) »Da, dobroto hočem in ne klavne daritve, spoznanja Boga bolj kakor žgalne daritve.« (Oz 6,6)

Jezus je s svojim življenjem, z dejanji in besedo, jasno razodeval usmiljenje kot najmočnejšo značilnost Očeta. (prim. Lk 15,11-32) Posebno pozornost je izkazoval tistim, ki so jih drugi zavračali – javnim grešnikom. (prim. Lk 7,34) Onim, ki so se imeli za pravične, pa je očital: »Hinavci, ker dajete desetino od mete, kopra in kumine, opustili pa ste, kar je v postavi pomembnejše: pravičnost, usmiljenje in zvestobo.« (Mt 23,23)

Da je naš Bog usmiljen in **sočuten**, se nam razkriva že z imenom Emanuel – Bog z nami. On želi biti z nami v vseh mogočih in nemogočih situacijah. Pokazal je, da je možno ljubiti in biti ljubljen tudi v trpljenju. Jezusu se je gobavec zasmilil (prim. Mr 1,41); usmilil se je božjastnega dečka (prim. Mr 9,22); ganile so ga utrujene in izmučene množice (prim. Mr 6,34). S prilikom o izgubljenem sinu nam je približal Boga kot neskončno usmiljenega Očeta, ki se nikoli ne odpove svoji ljubezni. Največje usmiljenje pa nam je izkazal s tem, da je daroval svoje življenje za nas. Apostol Jakob po Jezusovi smrti in vstajenju razume, kaj je Jezusa vodilo v tako žrtev: »... in videli ste Gospodov konec – da je Gospod zelo sočuten in usmiljen.« (Jak 5,11)

Zato sv. Pavel tudi nam naroča, kako ga lahko posnemamo, da Mu bomo čim bolj podobni: »Kot Božji izvoljenci, sveti in ljubljeni, si torej oblecite čim globlje usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, krotkost, potrpežljivost.« (Kol 3,12)

Sočuten sem do zakonca, kadar z njim čutim to, kar čuti on sam. Sočutje rodi sprejetost in domu daje toplino. Jezus naju v zakonu kliče k temu sočutju. Hrepenenje po sočutju je že vpisano v naše srce. Globoko v sebi ga iščemo v vsakem odnosu. Najbolj srečni smo, ko v zakonu dobimo sočutje, zato pa toliko bolj boli, kadar ga prav v tem odnosu pogrešamo. Pomembno nam je, da se spoštujeva v tem, kar sva, da drug drugega ceniva in sprejemava taka kot sva, z vsemi pomanjkljivostmi in hibami. V zakonu se ne moremo zadovoljiti le s strpnostjo ali toleranco, to je premalo. V srcu čutimo, da si zaslužimo več in da tudi zmoremo dati več. Nismo se poročili zato, da bi živeli na varni distanci, ampak v bližini. Znava to bližino napolniti s sočutjem?

»Ko kdo odkrije stvarnost, ki je bolj nepopolna in zahtevna kot tisto, o čemer je sanjal, rešitev ni v tem, da hitro in neodgovorno pomisli na ločitev, ampak v tem, da sprejme zakon kot pot zorenja, na kateri je vsak od partnerjev Božje orodje za to, da drugemu pomaga rasti. Možno je spreminjanje, rast in razvijanje dobrih lastnosti, ki jih vsak nosi v sebi. Vsak zakon je nekakšna »odrešenjska zgodovina.« (AL, 221)

Drugi zelo pomemben vidik tega blagra pa je **odpuščanje**. Z odpuščanjem imamo velike težave, ker ga pogojujemo s tem, da si ga mora drugi zaslužiti. V resnici odpuščanje nima čisto nobene zveze z drugim, ampak je to moja osebna odločitev, podobno kot se odločim za spoštovanje ali ljubezen.

V zakonu smo pogosto ujeti v vzorec medsebojnega pogojevanja, kaznovanja in izsiljevanja z odpuščanjem. Dobro poznamo stavke: »Šele ko bom videla, da ti je zares žal...; Pripravljen sem ti odpustiti, pod pogojem da...; dokler se mi ne opravičiš, se ne pogovarjam s tabo...; to sem naredila zato, da bi ti pokazala, kako globoko si me prizadel, da boš vsaj enkrat začutil na svoji koži in ti bo žal...«

Zakaj te metode ne delujejo? Zakaj s takimi poskusi naredimo še večjo škodo v najinem odnosu, čeprav v resnici tega ne želimo? Jezus je dal farizeju tale odgovor, potem ko Mu je neka žena s solzami močila noge in jih brisala s svojimi lasmi: »Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je močno ljubila; komur pa se malo odpusti, malo ljubi.« (Lk 7,47)

V očenašu izrečemo veliko prošenj nebeškemu Očetu. Med vsemi prošnjami je le ena zaveza, obljuba, ki jo moramo izpolniti: »... kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.« Izmed vseh dolžnosti je Jezusu prav ta tako pomembna, da jo je položil apostolom na srce in jo umestil v našo vsakdanjo molitev. Danes jo polaga na moje srce z željo, da sem vedno pripravljen/-a odpuščati, in to najprej svoji ženi, svojemu možu. Se zavedam, da mi bo ob sodbi odpuščeno do te mere, kolikor sem sam pripravljen odpustiti drugemu?

»Pogled se usmerja v prihodnost, ki jo je treba graditi dan za dnem, in ravno zaradi tega se od zakoncev ne zahteva, da sta popolna. Treba se je posloviti od iluzij in drugega sprejemati takšnega, kakršen je: nedovršen, poklican k rasti in razvoju.« (AL, 218)

Zapoved ljubezni in usmiljenja pa me zavezuje tudi v odnosu do sebe. Če je Bog usmiljen do mene, moram biti tudi jaz usmiljen do sebe in si odpustiti grehe in napake. Ne smem biti perfekcionista, ne do drugih, ne do sebe. Napake zakonca kot tudi moje napake me ne smejo potreti in razočarati do te mere, da mi vzamejo pogum, sproščenost, veselje in voljo za naprej. Neki mož je sam sebe grajal, ker je družino zaklenil iz hiše. »To je bilo samo enkrat, dragi, pa saj si se nam že odkupil,« je lahkotno rekla njegova žena. Lahko bi ga kritizirala ali vedno znova to uporabila kot orožje, pa ga je raje opogumila.

»Kadar kdo jasno prepozna šibke točke drugega, mora v vsakem primeru realistično presoditi možnost, da lahko pomaga, da se v drugem razvije, kar je najboljšega, in tako zmanjša težo njegovih šibkih točk; to pa s trdnim namenom, da drugemu pomaga rasti kot človeku.« (AL, 210)

Jezus ni prišel, da bi se mi trpinčili s krivdo, ali ukvarjali z mislijo na kazen zaradi grehov in napak. Prav nasprotno: prišel je, da nam to breme odvzame! Tudi noče, da bi bili žrtve nasilja in poniževanja, saj s tem kršimo zapoved ljubezni do sebe. Apostol Pavel jasno pravi: »Kristus nas je

osvobodil za svobodo!» (Gal 5,1) Sv. Frančišek Asiški pa je takole zapisal: »Srečen človek, ki bližnjega v njegovi nadležnosti prenaša prav tako, kot bi želel, da bi njega prenašal on.« Blagor torej usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli!

Za razmislek in pogovor:

- Znava biti usmiljena drug do drugega? Ali si dopustiva, da lahko delava napake?
- Na kakšen način oz. kje iščem sočutje pri zakoncu? Kako ga dajem?
- Si upam zakoncu spregovoriti o svojih stiskah, ali se bojim, da morda ne bom slišan in da ne bo prostora za sočutje?
- Sem pripravljen preveriti, kje zakonec z moje strani pogreša sočutje? Sem ga pripravljen dati?
- Sem pripravljen zakoncu odpustiti in dati najinemu odnosu novo priložnost, ko je ta načet?
- Pomislim na situacije, ko nisem ravnal/-a v duhu usmiljenja in to priznam svojemu možu, svoji ženi.
- Zahvalim se svojemu možu, svoji ženi, za situacijo, ko je bil/-a do mene usmiljen/-a na Jezusov način.

Spodbuda: v tem mesecu bom bolj pozoren/pozorna, kdaj z besedo ali dejanjem prizadenem zakonca in se mu za to opravičim, tudi če je bilo povsem nevede in nehote.

Molitev

»Nezaupanje – solze mojega srca. Pomanjkanje zaupanja v izbranih dušah me najbolj boli. Kljub moji neizmerni ljubezni mi ne zaupajo. Povej človeštvu, naj se primakne bliže k mojemu usmiljenemu srcu in jaz jih bom napolnil z mirom. Človeštvo ne bo našlo utehe, dokler se z zaupanjem ne obrne k mojemu usmiljenju in ljubezni.«

BLAGOR ČISTIM V SRCU, ZAKAJ BOGA BODO GLEDALI

Ta blagor povezuje notranjo čistost srca z očmi, s pogledom. Kako lep je pogled na čisto in neokrnjeno naravo! Še lepši je pogled v čisto dušo. Visoka pesem govori o tem največjem hrepenenju ženina in neveste, da bi gledala drug drugega in pila to lepoto.

Bog želi, da bi Ga videli in spoznali v vsej Njegovi lepoti. Lahko se vprašamo, kako je mogoče, da ostaja On tako skrit našim očem, če tudi On želi, da bi Ga gledali. Kako je mogoče, da se nam včasih zdi tako oddaljen, neviden in brezčuten?

Tudi v odnosu do zakonca se nam lahko postavlja podobno vprašanje: kam je odšla tista zagledanost in privlačnost, ki je bila na začetku med nama? Ali je bila vse skupaj le iluzija, laž? Sem se zmotil/-a glede tega človeka in se poročil/-a z napačnim? Saj z njegove/njene strani ne doživljam niti delček tistega, kar je bilo med nama na začetku... Le kaj sem takrat videl na njej? Le kje sem imela jaz oči?

A vendar se moje oči takrat niso zmotile! Ustavile so se na človeku, ki je prebudil moja najgloblja hrepenenja. Kako je to naredil/-a? Kako je on/-a vedel/-a za ta hrepenenja? V bistvu ni vedel/-a zanje. Še sanjalo se mu/ji ni za moja hrepenenja. Prav zato pravimo, da zaljubljenost še ni odnos, ampak ga šele obljublja.

Je pa tudi nekaj milostnega v zaljubljenosti: takrat namreč v drugem zaznaš tudi skriti talent, tisti neodkriti potencial, ki ga on sam v sebi ne vidi. Mogoče ga malo sluti, a nima dovolj vere vase in ga ne zna zaživeti. To se v zaljubljenosti zgodi obojestransko. Ko drugi v tebi odkrije ta speči zaklad in si ga ogleda z ljubeznijo, se v tebi nekaj zgane. Naenkrat odkriješ v sebi notranjo moč, ki se prebudi in narediš stvari, da si še sam nad seboj popolnoma presenečen. Nič ni več nemogoče. Ta izkušnja je izjemno dragocena stvar, ki paru omogoča, da že v samem začetku skupne poti začutita, kako izjemno moč ima ljubezniv pogled, ki te poživi in pretrese do zadnje celice ter osvobaja notranjih spon. Tak pogled ljubljenega človeka ti pomaga, da

preko vseh ran in kompleksov ponovno odkriješ svojo vrednost in dragocenost. To je pogled, s kakršnim nas dejansko gleda Bog.

Ljubezen »nenehno upa, da je mogoče zorenje, presenetljiv razcvet lepote, da bodo nekega dne vzklili najbolj skriti potenciali njegovega bistva.« (AL, 116)

Seveda pa je res: čeprav naju je zaljubljenost pripeljala skupaj, naju ta ne more držati skupaj. V zaljubljenosti si to nezavedno prebudimo. Če se hočeva res razumeti, se morava oba zavestno odpreti drug drugemu. V zakonu se počutimo zares sprejeti, ko smo razumljeni. V srce se naseli mir, ko lahko zakoncu vse poveš, ko ti ni treba ničesar prikrivati, prirejati ali olepševati, ko si pred drugim tak, kot si.

Kako močno hrepenimo danes po tem blagru, še posebej v najbolj intimnem odnosu. A zakaj se nam tukaj tako zatika? Jezus usmeri pozornost v človekov pogled: »Svetilka telesa je oko. Če je torej tvoje oko čisto, bo svetlo vse tvoje telo. Če pa je tvoje oko pokvarjeno, bo temačno vse tvoje telo. Če je namreč luč, ki je v tebi, tema, kako velika je tema!« (Mt 6,22-23)

»Da bi se pripravili na resnično srečanje z drugim, moramo nanj gledati z ljubeznivim pogledom.« (AL, 100)

Priznati si moramo, da je v nas pogosto tema namesto svetlobe. Preveč pozornosti dajemo na zunanji videz, na formalnosti, premalo pa smo pozorni na naše notranje vzgibe: »Kar pride iz človeka, to ga omadežuje. Od znotraj namreč, iz človekovega srca, prihajajo hudobne misli, nečistovanja, tatvine, umori, prešuštva, pohlepi, hudobije, zvijača, razuzdanost, nevoščljivost, bogokletje, napuh, nespamet. Vse te hudobije prihajajo od znotraj in omadežujejo človeka.« (Mr 7,20-23) Če čistost pomeni iskrenost namenov, potem nečistost pomeni življenje, ki zgreši pravi namen. Kriterij za čistost je, ali je dejanje storjeno iz ljubezni, ali iz drugih namenov, drugih interesov in vzgibov.

Kadar naša dejanja ne vodi ljubezen, takrat grešimo. Ko občutimo posledice greha, iščemo zanj opravičilo, krivdo iščemo pri drugih, sebe pa hočemo predstaviti kot žrtev. Takšna je bila reakcija prvega človeka Ada-

ma in tako zaradi izvirnega greha ravnamo vsi še danes. Potem ko je Adam grešil, ni zmožel več gledati Boga, ki vidi v srce. Na lepem je pred Bogom čutil strah in sram in zato se je skušal skriti. Ko ga Bog vpraša, zakaj je jedel od prepovedanega drevesa, vso krivdo zvali na Evo in Nanj, ki mu jo je dal za ženo.

Jezus nas dobro pozna in ve, da ravnamo po istem vzorcu. Identificiramo se s storjenim grehom, zato se skrijemo pred lučjo resnice. Izogibamo se soočenju s seboj, pa tudi odprtemu pogovoru z zakoncem. Kakor sebe istovetimo z grehom, tudi druge ljudi enačimo z njihovimi grehi in slabostmi. Za nas obstajajo le še hinavci, grabežljivci, povzpetniki... Na nek način jim ne dovolimo, da bi se nam pokazali v drugačni luči. Ne damo jim priložnosti, da bi spremenili mnenje o njih. Zaverovani smo v svoj prav, dopovedujemo si, da smo načelni, a v bistvu se obnašamo kot farizeji.

»Toda običajno težimo k temu, da vedno bolj iščemo krivdo, da si predstavljamo vedno večjo hudobijo, da predpostavljamo hudobne namene vseh vrst – in tako zamera raste in se zakorenini. Na ta način lahko vsaka napaka ali padec sozakonca škoduje ljubezenski zvezi in trdnosti v družini.« (AL, 105)

Jezusov pogled na nas pa je povsem drugačen. On nas vidi ločeno od greha. Njegov pogled se ne ustavi na mojih grehih, ampak vidi v meni svojega ljubljenega brata, svojo ljubljeno sestro. Vabi nas, da pridemo k Njegovi luči, da izstopimo iz naših skrivališč samoopravičevanja in iz ograd medsebojnega obtoževanja. Išče nas, da Mu ponižno priznamo in izročimo svoj greh, da ga On odvzame, da nas umije s svojim odpuščanjem in da v sebi spet zagledamo Božjo podobo. Jezusu se zdim vreden, da me umije. On želi, da bi sebe in druge spet videli dragocene, da bi gledali z Njegovim čistim pogledom, osvobojenim sebičnosti, prostim vsakih očitkov, krivde in obtoževanja. Smo pripravljeni tudi mi drug drugega gledati s pogledom, ki nima nobenega drugega interesa kot le izkazati ljubezen in spoštovanje?

»Ljubezen sobiva tudi v nepopolnosti, jo opraviči in prenaša ter zna spričo omejitev ljubljenega bitja molčati.« (AL, 113)

Človeško srce je ustvarjeno tako, da se spočije ob čistem srcu. Takrat preprosto uživaš v bližini tega človeka in se zaveš, kako lepo je biti človek. Veš, da to ni minljiva iluzija, ampak resničnost. Hrepenenje našega srca ne more biti laž. Jezus nas s tem blagrom poziva, da to hrepenenje vzamemo zares. Če to želiva doseči v najinem odnosu, naj bo moja prva želja ta, da se moje srce očisti in umiri ob Njegovem čistem srcu. Nagrada je res neverjetna: »... kajti Boga bodo gledali.« Gledali bodo Njegovo lepoto in njen odsev videli že v tem življenju: v lepoti stvarstva, v človeku, tudi v svojem srcu. Če v svojem življenju še nisem videl Boga na delu, za to ni kriv svet, niti Bog. Ozreti se moram vase in prositi Jezusa, naj »razsvetli temine mojega srca«, kot je molil sv. Frančišek Asiški.

Ne smemo se slepiti: človek nikoli ne more biti povsem čist iz svoje moči. Odločitev za čistost pomeni sprejeti spoznanje, da me mora Jezus vedno znova očiščevati. Če torej dovolim Jezusu, da me Njegov pogled in Njegova kri vedno znova umijeta mojih grehov in slabosti, postajata moje srce in moj pogled vedno bolj čista. Jezus nas pri vsaki sv. maši očiščuje s svojo krvjo, ki se preliva v odpuščanje grehov. Čisti pogled zmore v zakoncu videti dobro tudi takrat, ko ta naredi napako. Če si to želim zase, ni potrebno, da čakam na drugega: Jezus k temu kliče mene. Čiste oči znajo razlikovati lepo od grdega, resnico od laži. Kakor je Jezus svobodno govoril o vsem, lahko tudi jaz, kajti čistim je vse čisto. (Tit 1,15) Brez strahu lahko načnem z zakoncem katerokoli temo.

Že na začetku smo povedali, da ta blagor povezuje čistost srca z očmi. Papeški pridigar p. Cantalamessa daje lepo primerjavo: »Zato, da bi hiša ostala čista, moramo paziti na okna. Okno duše je oko. Mi ne moremo določati, kaj se bo pojavilo na televizijskem zaslonu, lahko pa odločamo, kaj bo z zaslona prišlo do naših oči.« Nekoč mu je neki moški ugovarjal: »Pater, ali ni Bog ustvaril oči, da bi gledale vse, kar je na svetu lepega?« Cantalamessa mu je odvrnil: »Je! Toda ta isti Bog, ki je ustvaril oči, da bi gledale, je ustvaril tudi veke, ki jih zaprejo, ko je potrebno.« Jaz sem čuvaj svojega srca.

Takšne skušnjave so lahko tudi predstave in podobe, ki se nam preko TV-ja in računalnika vtisnejo v spomin in vsiljujejo pred oči. Satan je Jezusu »pokazal« vsa kraljestva: dal mu jih je videti. Ko enkrat podoba vstopi

v našo domišljijo, se tam ugnezdi in začenja vztrajno pritiskati, da bi postala resničnost, dejanje. Tudi Evin padec se prične pri očeh: »Žena je videla, da je drevo dobro za jed, mikavno za oči in vredno poželenja.« (1 Mz 3,6) Zato se s skušnjavo ne gre igrati. Če se je Jezus v štiridesetdnevnem postu odrekel hrani, se moramo mi danes odreči tistim podobam, ki so za nas škodljive.

Najboljše orožje proti skušnjavi je tisto, ki ga je uporabljal Jezus: Božja beseda. Pavel jo imenuje »meč Duha«, ker gre dobesedno za boj v mojem srcu. V mislih ponavljamo svetopisemske besede, ki so nasprotne skušnjavi. Na primer, če gre za skušnjavo proti čistosti: »Blagor čistim v srcu, ker bodo Boga gledali.« Naša želja naj bo ta, da bi tudi sami nekoč slišali stavek iz knjige Razodetja: »To so tisti, ki so prišli iz velike stiske in so oprali svoja oblačila ter jih pobelili z Jagnjetovo krvjo. Zato so pred Božjim prestolom in noč in dan služijo Bogu v njegovem svetišču; in on, ki sedi na prestolu, bo razpel svoj šotor nad njimi.« (Raz 7,15-15)

»Tam bo sijalo resnično bistvo tega človeka z vso njegovo sposobnostjo za dobro in lépo. To nam tudi omogoča, da sredi zemeljskih nadlog gledamo tega človeka z nadnaravnim pogledom – v luči upanja – in pričakujemo to polnost, ki jo bo nekega dne deležen v nebeškem kraljestvu, čeprav je zdaj nevidna.« (AL, 117)

Čistost med zakoncema pravzaprav ni nič drugega kot **zvestoba**. Čistost je odločitev, ki nama omogoča, da si vsak večer iskreno pogledava v oči, kakor tudi svoje otroke; omogoča, da sta najini srca pri družini, in ne kje drugje. Preprečuje, da bi se znašla v dvojnem življenju, ki je polno dvoličnosti in ki mu vedno grozita prešuštvo in prevara. Zato nas Jezus kliče: »Blagor čistim v srcu, kajti ti bodo Boga gledali!«

Za razmislek in pogovor:

- Ste imeli v času zaljubljenosti izkušnjo, da ste v drugem videli lastnosti in potenciale (sposobnosti) ki jih on ni videl? Ali je drugi v tebi prebudil kvalitete, ki so do tedaj spale? Koliko je takega pogleda danes še med vama?

- Kako se odzovem na zakonca, ko vidim, da iz njegovega srca prihajajo stvari, ki še čakajo na odrešenost, kot npr.: primerjanje z drugimi, občutek nevednosti, neobvladana jeza, prezir, utapljanje v nemoči, hlastanje za osebno potrditvijo, umikanje v delo, opravljanje ... Mu znam nastaviti ogledalo in si skupaj z njim čuteče in brez obsojanja pogledati te neodrešene rane, kot bi si želel sam?
- V svetu je veliko fizičnega nasilja nad ženskami, izjemno nasilen pa je svet tudi do moških, saj pred njihov pogled stalno vsiljuje podobe golih žensk. Vprašanje za može: ali prepoznam to kot nasilje? Znam pravočasno usmeriti pozornost drugam in ne dovolim, da to vstopi v moje misli in moje srce? Kaj bi želel, da žena v zvezi s tem razume o meni?
- Vprašanje za žene: kateri so moji boji za čistost srca in kaj bi si želela, da mož v zvezi s tem razume o meni?

Spodbuda: v tem mesecu bom molil za čistost v mislih, pogledih, besedah in dejanjih. V svojem srcu bom zavestno gojil ljubezen in dobrohotnost do zakonca. Večkrat mu bom rekel besede, ki jih tako radi slišimo: »Rad/-a te imam!«

Izvir v tišini

Če si od tekanja za zvezdami
postal utrujen,
da bi ljudem ponoči
prinesel nekaj luči,
potem sedi v tišini
in prisluhni izviru.

Če prodreš dovolj globoko,
do jedra stvari,
potem dobiš oči,
ki vidijo nevidne stvari,
in ušesa, ki slišijo neslišne stvari.

BLAGOR TISTIM, KI DELAJO ZA MIR, KAJTI IMENOVANI BODO BOŽJI SINOVI

Mir je v današnjem svetu vse bolj cenjena in zaželena vrednota. Človek ga nenehno išče: notranji mir v sebi, mir v zakonskem odnosu, v družini, na delovnem mestu, v domovini, mir v svetu... Tudi v Svetem pismu je beseda »mir« med najbolj pogostimi izrazi.

Mir (šalom) v hebrejski kulturi ne pomeni le odsotnost vojne, medsebojnega nasprotovanja. Tudi ne pomeni neko nevtralnno bivanje drug poleg drugega. Šalom pomeni aktivno, ljubeznivo, živahno in složno sobivanje, sožitje.

Že v Stari zavezi je mir predstavljen najprej kot dar od Boga, potem pa tudi kot naloga. Bog ga ne nakloni tistemu, ki ga ni pripravljen sprejeti in ki se ne čuti odgovornega zanj. Pravičnemu je sredi nepravičnega sveta predložen ideal krotkosti, ponižnosti, kajti »miroljubnemu možu se obeta prihodnost«. (prim. Ps 37) Miroljubni v svojem življenju uresničuje zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega, saj širi mir v svoj prostor in čas.

Nova zaveza mir še posebej izpostavi, saj se imenuje tudi »zaveza miru«, Jezusovo oznanilo pa »evangelij miru«, ki govori o »Bogu miru« in o »Božjem miru«. Mir torej ne označuje le tega, kar Bog podarja, ampak tudi to, kar Bog je: On je mir!

Dejstvo je, da vsi ljudje hrepenimo po miru. Človek že od nekdaj išče mir v sebi, mir v svetu, in to na vse mogoče načine. Danes ogromno ljudi išče miru v jogi, reiki energiji, vedeževanju, obiskovanju energijskih točk, atlantidskih prstanih, energijskih kamnih ... Kljub vsem tem poskusom pa se zdi, da je strah pred prihodnostjo vedno večji in da je miru v naših srcih in v naših medosebnih odnosih vedno manj. Vse te tehnike in predmeti še celo povečajo nemir in zmedo v srcu, saj nas ne vodijo k sebi, Bogu in našim bližnjim. Sv. Avguštín je po spreobrnjenju zapisal: »Zase si nas ustvaril, Gospod, in nemirno je naše srce, dokler se ne spočije v tebi.«

Ko Jezus blagruje tiste, ki delajo za mir, ima torej v mislih nek poseben mir. To je mir, ki ga Jezus daje apostolom po svoji smrti in vstajenju: »Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Ne dajem vam ga, kakor ga daje svet. Vaše srce naj se ne vznemirja in ne plaši.« (Jn 14,27) Zakaj Jezus pravi: »Ne dajem vam ga, kakor ga daje svet«? V vsakem povsem človeškem miru so poraženci in zmagovalci. Tudi Jezus nam je priskrbel mir z zmago, toda kakšno zmago? »Na križu je v svojem telesu ubil sovraštvo« (prim. Ef 2,16). Ubil je sovraštvo, ne sovražnika. Ubil ga je v sebi, ko se ni maščeval, ne v drugih. Ubil ga je na svoj račun, ne na račun drugih.

To torej ni kakršenkoli mir. Imamo ga samo, če sprejmemo Jezusa za Odrešenika. Zanimivo pa je, kako svet ne zmore sprejeti te resnice. Na to oviro je Jezus naletel v Jeruzalemu in na isto oviro še vedno naleti tudi danes. Preden je šel v smrt, je namreč jokal nad Jeruzalemom, ker ni spoznal Njegovega daru: »Ko je prišel bliže in zagledal mesto, se je nad njim zjokal: »O, da bi tudi ti na ta dan spoznalo, kaj ti prinaša mir, takó pa je prikrito tvojim očem.« (Lk 19,41-42)

Je ta mir prikrit tudi mojim očem? Kje in kako jaz iščem mir v sebi, mir v družini? Kolikokrat je moj napor usmerjen v spreminjanje drugih namesto sebe! Kolikokrat iščem neke nadomestke za mir! Jezus ni prišel spreminjat okoliščin v svetu, družbene ureditve in človeške situacije v njej. Svojim učencem ne daje lažnega upanja, ampak naravnost pove, da bodo doživljali stisko. Ni odpravil krivic, nesreč, vojn, bolezni, preganjanja, ni pregnal Rimljanov in ni odpravil suženjstva... Veselje in žalost, zdravje in bolezen se lahko menjavajo, prihajajo in odhajajo. Jezus želi, da bi v vsaki, še tako težki situaciji, imeli v globini tisti notranji mir, ki je navdajal Njega, ko je tudi sam šel čez vse te preizkušnje. Te pridejo in grejo, so kot morje, ki je na površini enkrat mirno in drugič razburkano, toda v globinah je vedno mirno. Jezusu ni nič ni ostalo nepoznano, vse je na lastni koži izkusil: brezdorstvo, preganjanje, lažnive obtožbe na sodišču, nasilje, in nazadnje krivično smrt. A nihče Mu ni mogel odvzeti miru!

Kako priti do tega notranjega miru? Kaj lahko narediva kot zakonca, kadar je nemir med nama? Gotovo da se morava oba odločiti za iskren pogovor in medsebojno poslušanje. Narediti moramo vse, kar je v naši

človeški moči, da pridemo do razumevanja. Kristjani pa ne bi smeli pozabiti na to, da poleg nas tudi Sveti Duh dela za nas. Njega moramo prositi, da nam podari svoj mir, za katerega apostol Pavel pravi, da presega vsak um.« (Flp 4,7) Tega miru ni mogoče razložiti, ker je čisti dar, ki presega naše zmožnosti. To ni stvar tehnike, ki se jo naučimo in obvladamo. Ne moremo ga sami osvojiti. Pavel razlaga, kako pridemo do njega: »Nič ne skrbite, ampak ob vsaki priložnosti izražajte svoje želje Bogu z molitvijo in prošnjo, z zahvaljevanjem. In Božji mir, ki presega vsak um, bo varoval vaša srca in vaše misli v Kristusu Jezusu.« (Flp 4,6-7)

Kaj konkretno lahko naredim? Če želim imeti Njegov mir v srcu, moram kot prvo zanj prositi, drugače mi ga ne more dati. Od mene hoče slišati za vse moje stiske, želje, prošnje in potrebe, skratka vse, kar vznemirja moje srce: kako se z zakoncem zapletava v prepire; kako ne najdeva pravih besed; kako naju presegajo težave, ki jih imajo najini otroci; kako me okupira strah, da bi se komu v družini kaj hudega zgodilo; kako me je strah za službo in prihodnost ... Prav v vsaki situaciji se vedno znova povežem z Očetom, kot je to delal Jezus. On se je zavedal, da je v Njegovih rokah in da prav vse lahko služi Njegovemu načrtu odrešenja, celo bolezen, obtožbe in smrt. Mi pa toliko stavimo na svoje načrte, na lastno moč, sposobnosti, presojo... Sami načrtujemo, delamo, iščemo rešitve in na koncu sami pobiramo »naše« sadove. Pozabljam na Jezusov stavek: »Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu, kajti brez mene ne morete **storiti ničesar**.« (Jn 15,5) Ne moremo vsega početi sami ter živeti v Njegovem miru in uživati sadove Njegovega blagoslova!

Namesto da iščemo »instant miru«, ko se umikamo za računalnik, v virtualni svet, pred televizor, v delo, hrano ali tudi pijačo, se torej povežimo z Njim. Ko smo utrujeni od prepиров, prizadetosti, odvisnosti, osamljenosti, nerazumevanja, naj te situacije ne bodo kot rumene pege v našem življenju, kamor ne posveti nobena luč! Jezusova luč ljubezni in resnice sije ves čas, na nas pa je, da srce obrnemo k Njemu. V Njegovem imenu Ga prosimo, da nam podari svoj mir. Dal nam bo Svetega Duha, ki nas bo navdihnil, kaj naj naredimo – to nam je obljubil. In Njegov mir bo prišel tudi v najin odnos.

»Malo človeških radosti je tako globokih in prazničnih, kot so tiste, ko sta dva človeka, ki se ljubita, skupaj izbojevala nekaj, kar ju je stalo veliko skupnega napora.« (AL, 130)

Le če imamo mir v srcu, ga lahko živimo tudi v odnosih. Če dobro pomislimo, se vse vojne rodijo v človekovem srcu, pogosto v srcih povsem določenih ljudi. Tu so resnična »žarišča vojn«. Milijarde umazanih kapljic vode ne more nikoli ustvariti čistega oceana; tako milijarde ljudi, ki nimajo miru v srcu, ne bodo nikoli ustvarili človeštva, ki bi živelo v miru. O usodi miru se odloča v človeškem srcu.

Res je, da jaz sam ne morem prinesiti miru v tisti del sveta, kjer trenutno divja vojna, lahko pa ga ustvarjam skupaj z zakoncem v najinem domu. Za ta mir sva odgovorna le midva, iz njega pa črpava moč za vse zunanje stiske v službi, med sorodniki, starši, prijatelji in v župniji. Kako zna biti življenje težko, če med nama ni uglasenosti in kako je lažje nositi bremena, če je med nama mir! Tega ni potrebno z besedami dokazovati, ker je prav ta mir najbolj prepričljiv dokaz za Boga, kar potrjuje tudi obljuba: »Imenovani bodo Božji sinovi.«

Za razmislek in pogovor:

- Ozri se v svoje odnose (mož, žena, otroci, starši, sodelavci) in razmisli, koliko je v njih miru oz. nemira.
- Na katerih področjih se morda v tvojem srcu odvija ta boj za notranji mir?
- Ali opažam pri sebi poskuse, da bi prišel do »instant« miru?
- Na kakšen način jaz iščem mir in si zanj prizadevam? Sem že doživel to izkušnjo miru, o katerem nam govori Jezus?
- Ali najdem v najinem skupnem življenju dogodek, ko sva začutila Kristusov mir?
- Poznam kakega človeka, ki odseva ta notranji mir in bi zanj lahko rekel, da je Božji človek? Ali si tudi jaz želim imeti ta mir v srcu?
- Jezus me poziva, da Očetu izročam prošnje v Njegovem imenu. Za katero stvar ga želim skupaj z zakoncem prositi v Jezusovem imenu?

Spodbuda: v tem mesecu bova vsak večer poskrbela za vsaj kratko skupno družinsko molitev.

Molitev:

nastala je na predvečer 1. svetovne vojne

Gospod, naredi me za orodje svojega miru.

Kjer je sovraštvo, naj prinašam ljubezen.

Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje.

Kjer je nesloga, naj prinašam edinost.

Kjer je dvom, naj prinašam vero.

Kjer je zmota, naj prinašam resnico.

Kjer je obup, naj prinašam upanje.

Kjer je žalost, naj prinašam veselje.

Kjer je tema, naj prinašam luč.

Učitelj, naj se ne trudim,

da bi me drugi tolažili,

ampak naj sam tolažim;

da bi me drugi razumeli,

ampak naj sam razumem;

da bi me drugi ljubili,

ampak naj sam ljubim.

Kajti ko dajemo, prejemo;

ko odpuščamo, nam je odpuščeno;

in ko umremo, vstanemo v večno življenje. Amen.

(p. Esther Bouquerel)

BLAGOR TISTIM, KI SO ZARADI PRAVIČNOSTI PREGANJANI, KAJTI NJIHOVO JE NEBEŠKO KRALJESTVO

9

Papeški pridigar R. Cantalamessa pravi, da obstajata dva načina, kako lahko nekemu izkažemo ljubezen. Prvi je ta, da ljubljenu poklanjamo darila. Tako nas je Bog ljubil v stvarjenju. Vse stvarstvo je en sam dar: dar je naše življenje; dar so rože, zrak, sonce, luna, zvezde, vesolje, v katerem se človeški um izgubi. Obstaja pa še drugi način izkazovanja ljubezni, ki je veliko težji od prvega: pozabljati nase in trpeti za ljubljenu. Tako nas je Bog ljubil v svojem učlovečenju. Sv. Pavel govori o učlovečenju kot o *kenosi*, o odrekanju samemu sebi, kar je Sin izvršil s tem, da je sprejel nase podobo hlapca: »Čprav je bil namreč v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal tako, da je postal pokoren vse do smrti, in sicer smrti na križu.« (Flp 2,6-8) Bog se ni zadovoljil s tem, da bi nas ljubil le v svoji darežljivosti, ampak nas je ljubil tudi tako, da se je odrekel sam sebi.

Nekako nam je precej bližji prvi način izkazovanja ljubezni. Če imamo nekoga radi, razmišljamo, kaj bi mu podarili, ali s čim bi ga presenetili. Skušamo ugotoviti, česa bi bil zares vesel, kaj si najbolj želi. Ko se ukvarjamo s to mislijo, ko pripravljamo darilo in načrtujemo dogodek obdarovanja, že čutimo v sebi veselje, ki ga bomo pripravili dragemu človeku. Prav tako smo veseli, če nas drugi presenetijo z darilom. Vsi poznamo to srečo obdarovanja.

Ta blagor pa nam želi razkriti še eno drugo veselje, ki je prav tako pristno kot prvo, vendar se bolj izmika človeški logiki. Gre za odrekanje samemu sebi iz ljubezni, s čimer daješ prostor drugemu. Tako izkazovanje ljubezni ni popularno in je temu svetu tuje, zato ga bolj redko vidimo na filmskih platnih. Misel na odpoved ali žrtev nam ni prijetna in se nam upira. Navsezadnje svet poganja naprej prav želja, da bi svoje potrebe potešili in ne nasprotno, da bi se jim odrekli.

Spet je potrebno poudariti, da odpoved sama na sebi nič ne prinaša, če nima višjega smisla. Skozi zgodovino Cerkve najdemo veliko svetnikov, ki so z odpovedjo sebi ljudem izkazali ljubezen. Zelo očitno so to storili sv. Maksimilijan Kolbe, sv. Mati Terezija, sv. Janez Pavel II. Nekateri morda živijo med nami, pa jih ne vidimo. Lahko si mislimo, da je bilo skozi zgodovino tudi mnogo takih, ki so živeli v strogi askezi in se držali vseh verskih predpisov, pa njihovo življenje ni nikogar nagovorilo. Bistvo je v ljubezni.

Neki mlajši moški je starejšemu odstopil svoj sedež na avtobusu. Nihče ga ni primoral k temu dejanju, a z odpovedjo udobnemu sedenju je izkazal spoštovanje starejšemu. Zaveda se, da ima močnejše noge in lažje stoji kot starejši. Povsem jasno je, da to ni naredil iz mazohizma, ampak iz spoštovanja do starejšega. Pavel nas poziva: »Nosíte bremena drug drugemu in tako boste izpolnili Kristusovo postavo.« (Gal 6,2) Spet drugje pravi: »Mi, ki smo močni, smo dolžni prenašati slabosti šibkih...« (Rim 15,1) Ne gre le za telesno področje, ampak še bolj za duhovno.

Bolj ko imamo nekoga radi, več smo pripravljeni zanj žrtvovati: časa, denarja, energije, sebe samega... Če žrtev ali odpoved na nek način razkrije, kakšna ljubezen se skriva v človeku, potem samo pomislimo, kako neverjetno ima Jezus rad človeka, da je zanj žrtvoval svoje življenje, da bi ga pridobil. Na zemlji ni bilo bolj pravičnega in bolj preganjanega človeka od Jezusa. Pred smrtjo je čutil grozo, a močnejše od nje je bilo veselje, da bo s tem dejanjem lahko pokazal, kako neskončno nas ima Bog rad. Brez veselja bi bila Njegova žrtev mazohizem in ne odrešujoča daritev.

Tudi v zakonu se hote ali nehote dogajajo krivice. Zgodi se, da do zakonca ne čutiš ljubezni in da z druge strani dobivaš signale negativne nastrojenosti. Nobenemu se takrat ravnanje drugega ne zdi pravično, ampak to doživljamo kot čisto krivico. Takrat se nekaj v nas oglasi: »To ni prav. Še žal ti bo! Pravici mora biti zadoščeno.« To je popolnoma normalno, kar zadeva naš občutek za prav in narobe. Želeli bi vzeti pravico v svoje roke. Jezus pa od nas želi, da raje ljubimo kot zahtevamo pravico in zadoščanje. Blagor tistemu, ki kazen za nepravičnost prepušča Bogu in se odpove maščevalnim mislim. Morda je to najtežja odpoved in zato ta blagor najtežje razumljiv.

»Z zakonskimi krizami »se pogosto soočamo prenačljeno in brez poguma za potrpežljivost, za preverjanje, za medsebojno odpuščanje, za spravo in tudi za žrtvovanje.« (AL, 41)

Ko razmišljamo, s čim bi pokazali svojemu zakoncu, da ga imamo radi, poskusimo razmisliti še v to smer, ki nam jo kaže Jezus. Lahko vzamem kot priložnost kakšno lastnost ali pomanjkljivost zakonca, ki me vedno zelo zmoti in razmislim, kako bi mu prav v tem izkazal ljubezen. Ker imamo napake drugega vedno pred očmi, priložnosti ne bo težko najti. Tudi če v meni ni želje, da bi bil ljubeč in spoštljiv, je ravno to tisti moment, ko lahko uresničim Jezusov blagor. Če se takrat povežem z Jezusom in Ga prosim za moč in veselje, te prošnje gotovo ne bo zavrgel. Zelo pomembno je, da to naredim z veseljem, zato prosim Boga, da mi da veselje za to dejanje. Kar potem naredimo, je sad tega miru in veselja. Veselje mora biti večje od žrtve in zgodilo se bo nekaj čudovitega!

9

Kakšno žrtev je bil Jezus pripravljen narediti zame, da bi me osvobodil smrti in greha, ne da bi si jaz s čim to zaslužil! Jaz pa včasih ne morem iti čez malo krivico, ki mi jo povzroči zakonec. Če ne znam iti čez to v odnosu do zakonca, ki me ima rad, koliko težje mi bo do tistih, ki mi nasprotujejo, ki mi privoščijo slabo in me sovražijo. »Če namreč delate dobro tistim, ki delajo dobro vam, kakšno priznanje vam gre? Tudi grešniki delajo isto... Vi pa ljubite svoje sovražnike.« (Lk 6,33.35) Jezus nam ne naroča, naj se pustimo preganjati, ampak blagruje tistega, ki kljub preganjanju ostaja pravičen in se ne spusti v nasprotnikovo igro.

»Če sprejmemo, da je Božja ljubezen brezpogojna, da Očetove prijaznosti ne smemo ne kupiti ne plačati, tedaj bomo lahko ljubili ne glede na vse in odpuščali drugim, tudi ko so do nas krivični.« (AL, 108)

Tudi v svetu se ne moremo izogniti nepravilnosti in včasih celo preganjanju. Kar se je do pred kratkim zdelo skoraj nemogoče, da bi koga preganjali v tem času demokracije in ob priznavanju človekovih pravic, se ravno v imenu slednjega danes to dogaja. Dejstvo je, da Jezusov nauk ni od tega sveta in zato ga svet ne sprejme. Jezus nam jasno pove: »Bla-

gor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko. Tako so namreč preganjali že preroke, ki so bili pred vami.« Če sva skupaj v trpljenju, potem lažje prenašava takšne pritiske in krivice iz okolice.

Šele v duhu tega blagra lahko razumemo besede enega največjih svetnikov – sv. Frančiška Asiškega: »Tisti resnično ljubi svojega sovražnika, kdor se ne žalosti zaradi krivice, ki mu jo je storil, marveč ga iz ljubezni do Boga žge bolečina zaradi greha njegove duše.«

Ta blagor ima enako obljubo kot prvi: »... kajti njihovo je nebeško kraljestvo.« Nebeško kraljestvo je rezervirano za tiste, ki so dovolj trdno zasidrani v Boga, da zaradi Njega vztrajajo pri tem, kar je prav, tudi ko za to ne dobijo nobene potrditve, ali so celo preganjani. Kajti njihova nagrada je Bog sam.

Za razmislek in pogovor:

- Ali mi je bližje starozavezno načelo: »oko za oko, zob za zob,« ali Jezusov blagor, ko imam opraviti z ljudmi, ki mi hočejo slabo? Sem že kdaj molil zanje?
- Kolikokrat uporabljam stavke, kot npr.: »Boš že videl/-a...; vse se ti bo enkrat še maščevalo...; še žal ti bo...;«?
- K čemu me spodbuja ta blagor v najinem zakonskem odnosu? Ali najdem stvar, ki sem se ji pripravljn odpovedati iz ljubezni do zakonca? Lahko to naredim iz veselja?
- V spominu poiščem dogodek, ko sva ljubezen drug drugemu izkazala na ta način – preko odpovedi. Zakoncu povem, kaj mi tako dejanje pomeni.
- Kako drug drugega opogumljava in podpirava, kadar se soočava z nepravilnostjo v tem svetu? Kaj si takrat najbolj želim od zakonca?

Spodbuda: v tem mesecu bom pozoren na to, kdaj doživljam krivico s strani zakonca. Jezusa bom prosil, naj mi pomaga izpolniti ta blagor, da ne napadem iz prizadetosti, ali se užajeno umaknem. Prosim ga za nav-

dih in veselje, da iz Njegove moči naredim dejanje ljubezni do zakonca.
Bogu se zahvalim za to priložnost in za to, da mi je dal svojo moč.

Izkušnje z ljudmi

Kdor se zavzema za druge,
tvega, da ga bodo zavrgli.

Kdor se opira na druge,
tvega, da ga bodo izigrali.

Kdor zaupa drugim,
tvega, da ga bodo izdali.

Kdor pomaga drugim,
tvega, da bo poplačan z nehvaležnostjo.

Kdor ljubi,
tvega, da ga bodo zapustili.

Kdor pa nič ne tvega ...

(N. N.)

ZAKLJUČNO SREČANJE

Če enačimo lepo življenje z lahkotnim, potem bomo prazni. Ta prazni-
na je boleča rana današnje družbe. Svet nas nenehno prepričuje, da je
možno uživati brez odgovornosti, da je rešitev od vseh skrbi v bogastvu
in da se sreča skriva v slavi. A človek v takem pehanju za srečo ostaja ve-
dno bolj prazen, ranjen in neizpolnjen. Zelo dobro je to stanje sodobne-
ga človeka približal pisatelj Milan Kundera v svojem odličnem romanu
Neznosna lahkost bivanja.

Jezus nas svari pred to varljivo lahkotnostjo na eni strani in pred togim
izpolnjevanjem mrtve črke na drugi strani. Oboje pelje v suženjstvo. Po-
nuja nam svojo postavo, to je pot blagrov, ki vodi v življenje. Z Jezusom
naše življenje ni lažje, je pa lepše in ima smisel, jasen cilj in na koncu tudi
nagrado. Ni mogoče živeti polno in v globini veselo, če se izogibamo
vsemu težkemu. Ne smemo bežati pred naporom, ki ga zahtevajo ideali.
Ne smemo se ustrašiti obljube zvestobe in bolečine, ki jo prinaša ljube-
zen. Ni mogoče biti v globini srečen, če bežimo pred preizkušnjami, ki jih
prinaša življenje. Človek ni ustvarjen za plehko življenje in za iskanje po-
ceni užitkov. Prava sreča se izmika tistemu, ki jo hoče zgrabiti in se jo
polastiti, prihaja pa kot nagrada tistemu, ki išče svetost.

***»Toda obljubiti ljubezen, ki velja za vedno, je mogoče, če odkrijemo
načrt, ki je večji kakor lastni načrti. Tisti načrt nas nosi in nam dovoli,
da ljubljeni osebi podarimo vso prihodnost.« (AL, 124)***

Jezusovi blagri obrnejo na glavo tisto, kar v tem svetu največ velja.
Prav nič ne pretiravamo, če trdimo, da so v očeh tega sveta Jezusovi bla-
gri popoln nesmisel in zbujaajo posmeh. Kristjani smo za ta svet pravza-
prav nori – tako radikalno drugačen je naš pogled na vse! Enostavno je
naš fokus povsem drugje. Nismo namreč usmerjeni v ta svet in ne nase-
damo njegovi iluziji, da je na tem svetu možno ujeti polno srečo. Tudi
nismo usmerjeni vase in ne nasedamo iluziji, da se lahko človek sam ure-
sniči, da lahko sam doseže popoln notranji mir in svobodo.

Jezusov evangelij je tako drugačen od vseh ostalih nauk in religij, da bolj ne more biti! Kdor hoče hoditi za Njim, se mora odpovedati vrtenju okoli samega sebe, odpovedati toku tega sveta in sprejeti Njegovo odrešenje. Nihče se ne more odrešiti sam in tudi po poti blagrov nihče ne more hoditi iz svoje moči. Ideal krščanskega značaja je podobnost Kristusu. On si želi videti, da bi Njegovi bratje in sestre razodevali značaj, ki je podoben Njegovemu. Človek mora najprej sprejeti, da je sam ljubljen. Potem bo deležen posebne tolažbe in miru, ki ga ta svet ne more dati, ker ga svet ne pozna in ga ima za norost.

»Vsako jutro, ko človek vstane, se pred Bogom na novo odloči za zvestobo, naj se čez dan zgodi karkoli. In ko gre k počitku, upa, da bo, ko se bo prebudil, nadaljeval to pustolovščino v zaupanju v Gospodovo pomoč. Tako je vsak sozakonec za drugega znamenje in orodje bližine Gospoda, ki nas ne pušča samih: «Jaz sem z vami vse dni do konca sveta» (Mt 28,20).« (AL, 319)

10
Apostol Pavel o tej norosti takole piše Korinčanom: »Mar ni Bog modrosti tega sveta obrnil v norost? Ker pač svet prek modrosti ni spoznal Boga v njegovi modrosti, je Bog po norosti oznanila sklenil rešiti tiste, ki verujejo... Bog si je izbral tisto, kar je v očeh sveta noro, da bi osramotil modre. Bog si je izbral tisto, kar je v očeh sveta slabotno, da bi osramotil tisto, kar je močno.« (1 Kor, 20–21.27)

Morda se sliši kot obrabljena fraza, ampak še kako drži, da je danes zakon v krizi predvsem zato, ker je v krizi naša vera. Ne zaupamo Božji besedi, ampak nasedamo sladkim obljubam tega sveta, ali sledimo trenutnim vzgibom, ali iščemo rešitve brez Njegove pomoči. Namesto da bi hodili po Njegovi poti svetosti, iščemo bližnjice do sreče, ki se nam vedno bolj odmika.

Jezus pa blagruje tiste, ki Mu zaupajo in Mu sledijo; tiste, ki se ne ustrašijo najgloblje hrepenenja; tiste, ki jih ne zmede želja po bogastvu, nadzoru, moči in slavi; tiste, ki se v preprostosti svojega srca znajo veseliti življenja; tiste, ki znajo biti hvaležni in zmorejo sprejeti tudi težo življenja; tiste, ki verujejo, da je Bog svet že premagal. On bo nagradil vse, ki bodo

vztrajali na tej poti do konca. Obljublja nam nagrade, ki jih ne presega nobena druga: bivanje v nebeškem kraljestvu, svojo tolažbo, deželo v last, konec vsake lakote, usmiljenje, gledanje Boga, Božje sinovstvo. Spričo teh nagrad nas tudi posmeh, zasramovanje in preganjanje ne morejo odvrniti od Njega.

**»Zato je nujno, da zakonca drug drugega vedno znova izbereta.«
(AL, 163)**

Najin zakon je zakrament, kar pomeni vidno znamenje, pa tudi orodje Božje milosti. Zaradi njega je Jezus vedno med nama, da bi drug v drugem vedno bolj odkrivala Njegovo obličje.

»Globoko duhovno doživetje je, da na ljubljenega človeka gledamo z Božjimi očmi in v njem prepoznavamo Kristusa.« (AL, 323)

Zakon še ni cilj, ni izpolnitev vsega, ampak je pot, po kateri skupaj hodiva k Bogu in že na tej poti odkrivava lepoto nebeškega kraljestva. Zakrament nama je dan, da ga uporabljava in se ga poslužujeva, da nama je na tej poti lažje. Kdor ne živi iz njega, je podoben paru, ki želi priti na vrh gore in vzame s seboj ogromno opreme, za vse mogoče potrebe, zemljevid pa pusti doma. Na markacije se ne ozirata, ampak se naslanjata le na svoj občutek. Ne vesta, kdaj je potrebno napeti vse sile in vztrajati, da prideta skupaj čez greben. In ne moreta vedeti, kdaj je čas za počitek, da si nabereta novih moči za naprej. Tu pa tam ubereta kakšno bližnjico, da bi hitreje prišla na cilj. Ko upehana obtičita v brezpotju, sta brez prave rešitve in brez orientacije. Na žalost se točno to danes dogaja z našimi zakoni: na eni strani imamo vse, kar potrebujemo za življenje, hodili pa bi raje po svoje. Tiste pa, ki se držijo Jezusovega nauka, se prikazuje kot ovce, ki ne znajo razmišljati s svojo glavo, ne znajo uživati tega življenja in nimajo dovolj poguma, da bi si vzeli več svobode.

Cerkev uči, da najin zakon pripada podobi tega sveta, ki preide. Življenje v zakonu ni zadnja, ampak predzadnja postaja. Naš končni cilj je življenje z Bogom, zakon pa je pot k Njemu. Na tej poti se podpirava, spodbujava in tudi pridrživa ogledalo. Ves čas spoznavava drug drugega, s

tem pa tudi Boga. V zakonu ne moremo nikoli računati na popolno srečo, popolno ujemanje. Če to pričakujemo, bomo razočarani, kajti noben zakonec ne more drugemu podariti »nebes na zemlji«. Dogajalo se bo, da bova kdaj tudi iskala le sebe in nasadala modrosti in obljubam tega sveta. A to nama ne sme vzeti moči in poguma, da ne bi z Božjo pomočjo spet vstala in nadaljevala poti. Na poroki sva si obljubila, da jo bova prehodila skupaj v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju. Vse življenje bova zorela drug ob drugem in ta rast se ne bo nikoli končala. Prav zato pa je ta pot najbolj zanimiva pustolovščina, ki jo živiva skupaj z Bogom.

»Ljubezen, ki ne raste, je v nevarnosti; rastemo pa lahko samo, če odgovorimo na Božjo milost z več dejanji ljubezni, s pogostejšimi, bolj poudarjenimi, velikodušnejšimi, nežnejšimi in bolj veselimi kretnjami naklonjenosti.« (AL, 134)

Če vzameva Jezusove blagre zares kot vodilo v najinem zakonu, lahko računava na Jezusovo zagotovilo: »Zato je vsak, ki posluša te moje besede in jih uresničuje, podoben preudarnemu možu, ki je zidal svojo hišo na skalo. Ulila se je ploha, pridrlo je vodovje in zapihali so vetrovi ter se zagnali v to hišo, in vendar ni padla, ker je imela temelje na skali.« (Mt 7,24-25)

Prosimo Boga za vse nas zakonce, da bi gradili trdne odnose na Božji besedi in bodo tudi naši zakoni zdržali vsako ploho, vodovje in vse vetrove, ker bodo zidani na trdni skali!

Za razmislek in pogovor:

- Kaj me je najbolj nagovorilo v tem celotnem letu?
- Ali vidim blagre kot neko pot, ki jo lahko živim v zakonu, oz. skalo, na kateri lahko zidava hišo? Sva uspela narediti skupaj korak naprej na tej poti? Kakšen?
- Za katere stvari sem zakoncu v tem letu še posebej hvaležen? Za kaj se mu želim zahvaliti?
- V katerih dogodkih iz letošnjega leta lahko črpam upanje in moč za najino skupno hojo naprej?

Spodbuda: življenje v dvoje nas spreminja. Zahvalim se zakoncu za tista spoznanja oz. korake v mojem življenju, ki jih brez njega ne bi nikoli odkril, oz. naredil.

Končno

Končno je nekdo povedal:

»Blagor ubogim!«

in ne: Kdor je bogat, ima tudi srečo!

Končno je nekdo povedal:

»Ljubi svojega sovražnika!«

in ne: Dol s tekmeči!

Končno je nekdo povedal:

»Blagor preganjanim!«

in ne: Prilagodi se vsakim razmeram!

Končno je nekdo povedal:

»Prvi mora služiti vsem!«

in ne: Pokaži, kdo si!

Končno je nekdo povedal:

»Kaj koristi človeku,

če se vsega sveta polasti!«

in ne: Poglavitno je zriniti se naprej!

Končno je nekdo povedal:

»Kdor veruje, bo večno živell!«

in ne: Kdor je umrl – je pač mrtev!

Literatura:

Bianchi Enzo, *Le vie della felicitá – Gesu´ e le beatitudini*. Milano: Rizzoli - BUR Saggi, 2011.

Cantalamessa Raniero, *Obličje usmiljenja*. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca, 2016.

Jarm Anton, *Prihajam k tebi*. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca, 2010.

Papež Frančišek, Posinodalna apostolska spodbuda Radost ljubezni (2016).

Sveto pismo (slovenski standardni prevod), Ljubljana 1996.

Vodilo in življenje. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca, 1998.

Bosmans Phil, *Ljubezan dan za dnem dela čudeže*. Maribor: Ognjišče, Slomškova založba, 2015.

Zakladnica molitve: molitve iz Ognjišča. Koper: Ognjišče, 2015.